Sayı: 48
Haftalık
TV dergisi
25-31 Ekim
1982
20 Lira

tele magazin

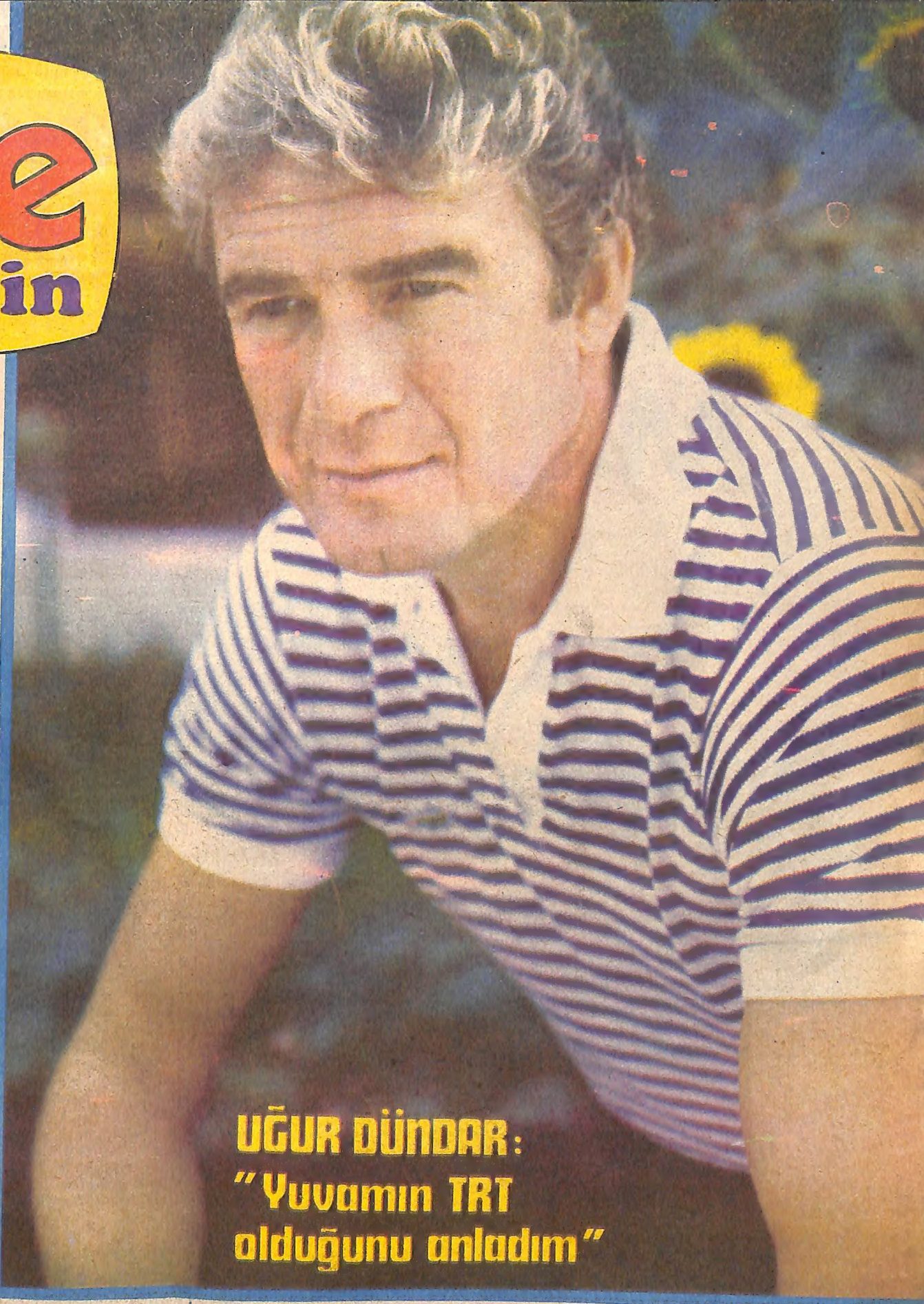

UĞUR DÜNDAR: "Yuvamın TRT olduğunu anladım"

EKRANDAN BİR KRALİÇE GEÇTİ

VASFİ RIZA ZOBU "AYNAROZ KADISI"NI SAVUNDU

Doris Day'ın ünlü filmi «Korkusuz Kadın»ın ekrana İngilizce olarak gelmesi olay yarattı

ALTYAZI UYGULAMASINDA DEĞİŞİK GÖRÜŞLER VAR

Televizyon, 16 Ekim Cumartesi günü cesur bir adım atarak "Korkusuz Kadın" (Calamity Jane) adlı müzikal filmi orijinal dilinde oynattı.

Televizyonun bir yandan yabancı dil öğrenimine katkıda bulunmak, bir yandan sağır ve dilsizlere de film izleme olanağı sağlamak, bir yandan da filmin bazı teknik özelliklerini korumak (efektlerin kaybolmasına engel olmak vs) gibi birçok yararı düşünerek başlattığı bu yeni uygulama, çeşitli tepkilere, olumlu ve olumsuz görüşlere yolaçtı. Bir olay haline gelen bu konuda geniş bir soruşturma düzenledik, ayrıca dergi olarak düşüncemizi TELE - GÖRÜŞ'te belirttik. Bunların uygulama konusunda TV'ye ışık tutacağına inanıyoruz.

DURUL GENCE
(Müzisyen - Yaş: 42)

"Alkışlarım. Harikaydı. Ben İngilizce'yi kendi kendime öğrendim, bu uygulamanın büyük yarar sağlayacağına candan inanıyorum. Tepki gelmiş. Gelebilir. Bizde televizyonlar ışık ayarı iyi yapılmadan izleniyor. Eğer ışık ayarı iyi yapılsa ve harfler biraz daha büyük, okunabilir gibi olsa, inanıyorum kimsenin bir sikâyeti kalmaz.

Haaa. Bir de yazılar siyah şerit üstünde verilmeli. Bunlar yapılırsa, uygulamayı herkes benimsevecektir."

MEZİDE BAYAR
(Öğrenci - Yaş: 15)

"Film çok güzeldi ama yazıları okumakta güçlük çektim. Bu tür filmler yalnızca yabancı dil bilenler için. Yalnızca belli kitleye seslendiğine göre iyice geç bir saatte yayınlanmalı."

ORHAN BAYIR
(Çiçekçi - Yaş: 19)

"Filmi izledim ama bir şey anlayamadım. Hem yazıyı okumak, hem filmi izlemek olanaksızdı. Çok güzel bir filme yazık oldu doğrusu. Yazılar böyle okunmayacak, yarısı ekrandan taşacaksa bu uygulamaya son verilmeli."

CANDAN ÖZÇELİK
(Desinatör - Yaş: 27)

"Müzikal olduğu için yazıları okumadan da bir şeyler anladım. Yazıları hiç okuyamadım. Çünkü ekrana sığmıyordu. Müzikal filmlerin böyle yayınlanmasını isterim ama, normal filmler Türkçe gösterilmeli, ya da yazıları herkes tarafından okunabilecek biçimde ayarlanmalı. Çünkü yazıyı izlerken filmi izleyemiyoruz."

KENAN KÖKSOY
(Ayakkabıcı - Yaş: 33)

"Bence sakıncalı bu uygulama. Çünkü sanırım milyonlarca kişi izledi ama filmi anlamadı. Boş yere böyle güzel bir film harcandı. Şahsen benim gözlerim çok kötü oldu."

SEMRA KARACA
(Ev kadını - Yaş: 45)

"Çok güzel bir uygulama. Devam ederse çok seveceğim. Hasret kalmıştık böyle filmler izlemeye. Yıllardan beri orijinal film göremiyorduk ekranda. Özellikle kulakları rahatsız olanlar bayram yapacaklar."

BURHAN YILDIRIM
(Kuyumcu - Yaş: 26)

"Yazıları hiç okuyamadım. Bu tür filmler belli kültür seviyesindeki kişilere göre. Bizim toplumumuzda da bu tür kişilerin sayısı az. Bütün iyi niyetimle izlemeye çalıştım ama, sonradan sıkıldım ve televizyonu kapattım."

MUAMMER BAŞBUĞ
(Emekli - Yaş: 63)

"Belki iyi olacak düşüncesiyle hareket edildi ama, yazılar öylesine kötüydü ki, İngilizce bilmeyenler sıkıntıdan deliye döndü. Ayrıca seçilen gün çok yanlıştı. Herkesin ekran karşısında olduğu bir gecede yapılmamalı bu uygulama. Günü kesinlikle değiştirilmeli, yazı sorunu da çözümlenmeli."

RECEP ŞEN
(Bankacı - Yaş: 30)

"Bizim evimizde filmi biraz İngilizce bildiğim için yalnızca ben izleyebildim. Çevremdekilere anlatmaya çalıştım ama sanırım tatmin olamadılar. TRT bu uygulamaya devam ederse çok izleyicisini küstürür. Ben sevinmiştim ama, evde sevinen tek kişi olduğumu görünce üzüldüm."

EMİNE TAMER
(Ev kadını - Yaş: 28)

"Yazıları okumaya çalıştım ama başaramadım. Ailece çok zorluk çektik yazılanları okumak için. Bundan sonra filmleri ya Türkçeleştirsinler, ya da okunabilecek yazılar yazsınlar."

YAŞAR ŞENGÜL
(Odacı - Yaş: 29)

"Konu için bir şey diyemiyorum. Çünkü anlayamadım. Eğer Türkçe olsaydı herkes zevkle izlerdi. Yazıyı izlemeye çalışırken filmi, filmi izlemeye çalışırken de yazıyı kaçırdım. Film bitince gözlerim kan çanağına dönmüştü."

MESERRET GİRAY
(Emekli - Yaş: 68)

"TRT'nin bu tutumunu önceleri beğenmiştim. Cumartesi gecesi ekran karşısına geçince şaşırdım kaldım. Nefis bir filmin yalnızca resimlerini gördük. Bundan da bir şey anlayamadık. Yazıları okumaya çalışırken, gözümden ağlarmış gibi yaş geliyordu. Eğer yazılar iyi olsaydı, bozuk gözlerimle bile okuyabilirdim. Aman biraz kulaklarını çekin, kulakları duy-

tele görüş

Altyazılı filmler devam etmelidir!

TRT, televizyon yayıncılığında çağdaş bir uygulamayı geçen hafta başlattı ve "Calamity Jane" (Korkusuz Kadın) filmini, orijinal şekliyle ve altyazı ile gösterdi...

Önce hemen şunu kaydetmekte yarar var... Filmleri orijinal şekilleri ve altyazı ile göstermek, TRT'nin keşfettiği bir uygulama değil. Bugün Avrupa'nın hemen her ülkesinde sürüp giden bir yayın şekli bu...

Sebeplerin başında, en güzel yapılmış dublajın bile, orijinalin güzelliğini ve tadını bozması geliyor...

İstanbul'da yapılan dublajların tatsızlığını hep biliyoruz. Ankara'da sesler iyi... Ama bu kez de, en az konuşmalar kadar önemli efektler yok...

Sinemada da öyle değil mi?.. Filmin tadına varmak isteyenler orijinalini mi görmek isterler, dublajınımı?..

Ama televizyonun sinema olmadığı bir gerçek... Milyonlarca kişi izliyor. Bunların içinde okuma bilmeyenler, bilse de filmin hızlı akışına yetişecek tempoda okuyamayanlar çoğunlukta... Bu yüzden kayıpları göze alıp mümkün olabildiği ölçüde dublaj yapımlar sergilemek doğal oluyor ve TRT bugüne dek bu uygulamayı sürdürdü... Ama bu sezonun başında, belirli bir ölçü içinde altyazılı filmlere yer verme kararı aldı. Bunu düşünürken, üç unsuru dikkate alıyordu:

1. Bir filmi seyretme ve ondan zevk alma hakkı en az normal insanlar kadar olan sağırlar.
2. Dil öğrenimi yapan kişiler.
3. Bir başarılı yapıtı, orijinalin güzelliği içinde seyretmek isteyen meraklılar.

Altyazılı filmin seçiminde de çok doğru davranıldı ve tümünün duble edilmesine imkan olmayan bir müzikal film seçildi. Batının müzikal filmleri, bizim şarkılı filmlere benzemezler. Orada müzik, senaryonun ayrılmaz parçasıdır. Oysa şarkının duble edilmesine de olanak yoktur. TRT geçmişte müzikal filmlerde ikili bir uyarlama denedi. Filmi duble etti, müzik bölümlerini altyazı ile verdi, olmadı. Filmi duble etti, müzikalleri olduğu gibi bıraktı, o zaman da konuda kopmalar, atlamalar oldu. Doğru yol müzikalin tümünü altyazı ile vermekti. Bu kez onu yaptı ve doğru karar aldı. Böylece altyazı ile verme zorunluluğunu getiren yukardaki üç unsura bir dördüncüsü de eklendi:

4. Filmin yapısı gereği duble edilmesine imkan olmayan durumlar.

Ancak, alınan doğru kararın uygulanmasının da doğru yapıldığı söylenemez.

Buradaki hataları da önem sırası ile verelim:

1. Seçilen yazı karakteri yanlıştı. Televizyon küçük bir ekrandır. Buraya konacak yazı da küçüktür. O zaman seçilen harf karakterinin çok kolay okunur, sade türden olması gerekir. TRT'nin seçtiği saçaklı harflerin hele hareketli bir film üzerinde hızlı bir tempoda okunması imkansızdı. Okuması en hızlı ve güçlü olanlar bile altyazıların tümünü okuyamadılar.

2. Çeviri ekonomik değildi. Altyazı çevirisi ile dublaj çevirisi aynı olmaz. Altyazıcı bir ölçüde özetçi olmak zorundadır ki, seyirci durmadan okumak zorunda kalmasın, yazılar devamlı görüntü üzerinde kalıp, filmin kendisini ikinci planda bırakmasın. "Calamity Jane"de filme bakabilme olanağını çok az bulabildik. Yazılarla yarışmak tüm vaktimizi aldı. Bazı sahnelerde çeviri bolluğu yüzünden beş altı satır yazı alt alta kondu ve ekranın tümü yazı ile doldu. Oysa alt yazı hele televizyon gibi küçük bir ekranda asla iki satırı aşmamalıydı.

3. Yazının rengi, filmin rengi ile uyumlu değildi. Çoğu zaman beyaz zemin üzerinde beyaz yazı okumaya çalıştık. TRT, altyazıda, yazıyı doğrudan filmin üzerine değil, siyah bir band üzerine bindirme tekniklerini aramalıdır.

Doğru kararın uygulamasının yanlış oluşu, tepkilerin fazla olmasına yol açtı. TRT, bu tepkileri iyi değerlendirmek ve aldığı doğru karardan dönme yerine uygulamayı düzeltip eleştirileri azaltma yolunu aramalıdır. Kaldı ki, uygulama ne kadar başarılı olursa olsun, gene de belirli bir düzeyde tepki doğal olarak devam edecektir. TRT'nin tepki görmeyen hiçbir programı olmadığı düşünülürse, bunun da doğal olduğu görülecektir.

Tele-Magazin olarak, ayda bir, uygun seçilmiş filmlerde, altyazı uygulamasına devam edilmesi görüşündeyiz. En azından bu ülkede sakatların da, sağlamlar kadar doğal haklarına saygımızdan...

tele magazin Bir Milliyet yayınıdır.
Sahibi: MİLLİYET Gazetecilik A.Ş. Adına AYDIN DOĞAN
Genel Müdür: YEKTA OKUR
Genel Yayın Danışmanı: DOĞAN ŞENER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: HALUK AKTAR
Adres: Hey TELE-MAGAZIN: Nuruosmaniye Cad. 65 Cağaloğlu - İstanbul
Telefon: 28 55 76 - 28 42 67
Sayı: 48 ★ Yıl:7 ★ 25-31 Ekim 1982
MİLLİYET-İstanbul ofset tesislerinde hazırlanıp basılmıştır.

mayanları düşünürken, bizim gibi gözleri iyi görmeyenleri unutmasınlar."

MUSTAFA NİŞANCI
(Pazarlamacı - Yaş: 22)

"Nefis bir filmi anlayamanın üzüntüsü içindeyim. Yazıları okuyamadığım için tam anlamıyla izleyemedim. Pazartesi günü işyerimdeki arkadaşlarla konuştum, onlar da anlamamışlar. Anadolu izleyicisinin ne kadarının anladığını çok merak ediyorum doğrusu."

FERHAN BAYRAKTAR
(Ev kadını - Yaş: 40)

"Önceleri sevinmiştim. Filmi izlerken deliye döndüm. Biraz İngilizce bildiğim için, izlemeye çalıştım. Yazıları okumaya çalışırken de başım döndü, sıkıldım ve yattım. Kesinlikle yazı sorununa bir çare bulunmalı."

ORHAN TUÇAK
(Turizmci - Yaş: 28)

"Bu uygulama İngilizce öğrenenler için yararlı olabilir ama, ülkemizde kaç kişi İngilizce öğreniyor. Ayrıca ülkemiz geri kalmış bir ülke. Özellikle cumartesi akşamları birkaç kişi İngilizce öğrenecek diye kasabadaki, köydeki milyonlarca kişiye işkence çektirmeye kimsenin hakkı yok."

SELAHATTİN ESKİCİ
(Çırak - Yaş: 16)

"Filmleri İngilizce vermeleri çok saçma. Biz Türk filmi beklerken, anlamadığımız dillerden filmler veriyorlar. Neymiş? Altında yazıyormuş. Peki ya okumasını bilmeyenler, gözleri kötü olanlar ne yapacak?"

MUHSİN BAYHAN
(Gözlükçü - Yaş: 29)

"TRT'ye ne kadar teşekkür etsek azdır. Satışlarımız yakında rekor düzeye ulaşacak. Ben de kârımdan bir hisse ayırıp güzel bir yazı makinesi hediye edeceğim TRT'ye. Şaka bir yana, filmi izlemek için sarfettiğim çabayı hiç bugüne kadar harcamamıştım. Yazılar okunacaksa bu uygulamaya "devam" derim."

ŞEBNEM İLKİN
(Öğrenci - Yaş: 21)

"Yabancı dil öğrenimi görüyorum. Bu yüzden uygulamayı ayakta alkışlarım. Aile bireylerimden edindiğim izlenimi de aktarayım. Filmi sonuna kadar izleyen tek kişi ben oldum (aile altı kişi). Kanımca yazılar okunur hale getirilmeli, yayının günü değişmeli ve de bu uygulamayı sürdürmeli."

İZZET GÜNAY
(Sanatçı - Yaş: 48)

"Çocuklar için yararlı olacağı kanısındayım. Dil öğrenmeye çalışan kişiler pratiklerini rahatlıkla ilerletebilirler. Yazı kötülüğü dışında çok güzeldi."

HÜSAMETTİN ŞAHİN
(Hamal - Yaş: 26)

"Filmden hiçbir şey anlamadım. Eğer yazılar bundan sonra da okunmayacaksa, demek ki kimse bir şey anlamayacak."

AYSEL OZAN
(Tezgâhtar - Yaş: 27)

"Yazıların kötülüğü dışında TRT'yi kutlarım. Uygulama alkışlanır ama yazılar bir felâketti."

MUHSİN SÜREN
(Memur - Yaş: 49)

"Bu güzel adım yazıların kurbanı oldu. Çocuklarım ilgiyle izlediler, anlayamadıkları yerleri sordular. Onlar memnun ama, her evde anlaşılmayan, yazısı okunmayan yerleri tercüme edebilecek kaç kişi var?"

Doktorlar ne diyor?

Dr. KIVANÇ DİREN
(Göz Hastalıkları Uzmanı)

"Filmin, Film-Matik olarak yayınlanmasının göze hiçbir zararı yoktur. Göz rahatsızlığı olmayanlar senelerce böyle bir yayını izleyebilirler. Rahatsızlığı meydana çıkmamış kişilerin böyle bir yayınla rahatsızlığı ortaya çıkınca suç televizyonun oluyor. Bu uygulama göz sağlığı açısından mühim rahatsızlık doğurmaz. Ayrıca lisan açısından çok yararlı. Yalnız yazıların biraz büyütülmesi şart."

Prof. Dr.
MUHSİN KAYA İDİL
(Göz Hastalıkları Uzmanı)

"Böyle bir yayın kimseyi rahatsız etmez. Göz çok kuvvetli bir organdır. Onun için izleme anında bir göz yorgunluğu olur, daha sonra da geçer. Devamlı bir rahatsızlık söz konusu değildir. Göz sağlığı açısından sakıncalı olmadığı gibi, dil öğrenme açısından çok yararlıdır. Eğer filmler sürekli olarak böyle yayınlansa bile kimsede rahatsızlık görülmez. Tabii daha önce ortaya çıkmamış gizli rahatsızlıklar bulunan kişiler hariç."

Prof. Dr. A. TALAT DEMİRCİOĞLU
(Göz Hastalıkları Uzmanı)

"Dikkatler hem filme hem yazıya çevrilince göz rahatsızlığı başlar. Daha çok yayınlanırsa da bu rahatsızlıklar artar. Ayda bir film izlenirse yalnızca sulanma, yanma ve baş ağrısı yapabilir. Hatalı gözlerde ilerlemeler olur. Dikkatler aynı anda ayrı noktalara toplanınca da sinir bozukluğu yapabilir. Dil öğrenimi açısından son derece olumlu bir adım."

Op.Dr. AHMET K. AKUTALP
(Göz Hastalıkları Mütehassısı)

"Cumartesi gecesi izlediğimiz, gerçekten kötü bir altyazı uygulamasıydı. Gözlerimin son derece sıhhatli olmasına karşın, filmin ancak yarısını izleyebildim. Televizyondaki altyazı, olayı, sinemadakinden daha farklı. Sinema, indirekt ışıkla, televizyon ise, direkt ışıkla izleyicinin gözüne ulaşır. Bu nedenle, TV, normal koşullarda bile, sinemadan daha yorucudur. Bir de küçük, belirsiz ve konunun akışına uyum sağlamayan altyazı buna eklenirse, özellikle gözleri bozuk yurttaşların, altyazılı filmlerde, televizyon başından uzaklaşmaları yerinde olur. Yazılar değişirse durum değişir."

Dr. SUPHİ ÖZKEÇECİ
(Ruh ve Sinir Hastalıkları Mütehassısı)

"Bu konuyu araştırmanız gerçekten çok iyi. İnanın, tanıdığım herkes, bu uygulamadan şikâyetçi. Bir filmi yabancı düde, Türkçe altyazıyla vermenin amacı ne olabilir? İlgililer bunu "Yabancı dil öğrenmeye meraklı yurttaşlara yardımcı olmak" gibi bir yaklaşımla yanıtlayabilirler. Buna karşı söylenecek bir söz yok.

Cumartesi gecesi bir hafta boyunca çalışan insanların, beş günlük toplam yorgunluk ve gerilimle, ekran karşısına oturdukları bir gecedir. Dikkatler zayıf, sinirler gergin, takip kabiliyeti gevşektir. Bu durumdaki yurttaşların, eğlendirici, yatıştırıcı programlara ihtiyacı olduğu kanaatındayım. Size çok ilginç bir şey söyleyeyim: Bana muhtelif aralıklarla, üç ayrı vaka geldi. Normal daha önce sara krizi geçirmemiş bu insanlar, televizyon izlerken, sara (epilepsi) krizi geçiriyorlardı. Şimdi olaya bir de "Calamity Jane"de olduğu gibi, okunması mümkün olmayan yazılar, anlaşılmayan (ülkemizde ekranda konuşulan yabancı dili anlayacak kişi sayısı kaçtır?) konuşmalar, "Aman sahneyi kaçırmayayım, dur yazıyı okuyayım" telâşı eklenirse, bu uygulama, izleyiciler için, bir cumartesi gerilimi olmaktan başka bir şey değildir. Lisan öğrenmek isteyenler, pazar gününün erken saatlerinde hizmet götürülürse hem onlara faydalı olunur, hem de geniş bir tedirginliğin önüne geçilebilir."

Op. Dr. ŞAKİR AKŞİT
(Göz Hastalıkları Mütehassısı)

"Cumartesi Sineması'nda da "Calamity Jane"i, hem kovboy filmlerine olan merakım yüzünden hem de bu yeni uygulamayı merak ettiğim için, izlemeye çalıştım. Gözlerimle hafif astigmat var, bu yüzden TV izlerken gözlük kullanıyorum. Yazıların çok küçük olması, normalden aşağıda kalması ve harflerin hatalı fonlar üstüne düşmesi sonucu, benim gibi astigmattan ya da miyoptan şikâyetçi olan yurttaşları aynı şekilde yormuştur sanıyorum. Üstelik yalnız arızalı gözlerin değil, normal gözlerin de, "Ciliere" adı verilen adalelerinin ve retinalarının zorlanarak, yanma, kaşınma ve kızarma gibi sonuçlar vereceğini buradan kaynaklanan baş ağrılarının ortaya çıkabileceğini söyleyebilirim."

Op.Dr. H.NATIK ESİN
(Göz Hastalıkları Mütehassısı)

"Altyazı uygulaması, salt bizde değil, birçok ülkede de görülen bir uygulama. İyi bir teknikle gerçekleştirildiğinde, normal gözler üstünde zararlı bir etkisi olacağını sanmıyorum. Fakat cumartesi izlediğimiz "Calamity Jane"de olduğu gibi değil tabii. Söz konusu filmde, yazılar çok küçük ve okunması güçtü. Televizyon izlerken, büyük bir efor sarfeden gözün, bir de bu yazılarla zorlanarak yaşarma, kızarma, kaşınma gibi belirtiler göstermesi olağandır. Özellikle miyop gözler üzerinde ilerletici etkisi kaçınılmazdır. Uygulama devam etmeli ama teknik düzeltilmeli."

Oyun için soruşturma açılınca Vasfi Rıza Zobu içini döktü:

«Aynaroz Kadısı»nı Atatürk de takdir etmişti»

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları genel yönetmeni, eser için soruşturma açılmasına çok üzüldüğünü, "Aynaroz Kadısı"nın bugüne kadar hep beğenildiğini takdir edildiğini söylüyor ve bu karara çok şaşırdığını belirtiyor

Kurban Bayramı'nda televizyonda izlediğimiz, "Aynaroz Kadısı" adlı yapım hakkında, Ankara Savcılığı'nca soruşturma açıldı.

1928 yılında Musahipzade Celal tarafından yazılan ve yıllardır sahnelerimizde temsil edilen "Aynaroz Kadısı"nın soruşturmaya uğraması, İstanbul'dan bir vatandaşın yazılı şikâyeti üzerine oldu. Soruşturma açmayı gerekli bulan savcılık, henüz kararını bildirmedi. Ankara Savcılığı adına, TRT'ye gönderilen Savcı Hayati Toyhan, diziyi baştan sona izledi. Bu konuda savcılık soruşturması açıldığı Basın Savcılığı tarafından bildirildi. Geçtiğimiz yıl İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları tarafından oynanan ve İstanbul Festivali'nde de aynı topluluk tarafından temsil edilen "Aynaroz Kadısı"nın, televizyona uyarlanışında yönetmenliği Tülay Ertalay yapmıştı. Bu konuda İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Vasfi Rıza Zobu'nun görüşlerini aldık. Zobu şunları söyledi:

"Aynaroz Kadısı", Musahipzade Celal Bey'in 1928 yılında yazmış olduğu bir oyundur. Yıllardan beri sayısız tiyatro sahnesinde temsil edilmiştir. Sadece İstanbul'da değil, Ankara, İzmir, Adana ve Kıbrıs'ta da sahnelendi. Bütün bu oynadığımız yerlerde, değil tepki görmek, tam tersi takdirle karşılandık. Sizlere daha ilgincini söyleyeyim. Biz bu oyunu rahmetli Atatürk'e ve tüm devlet başkanlarına da oynadık ve hepsinin takdiriyle karşılaştık. Osmanlı tarihinde, kadınların rüşvet almadığını söylemek aşırı safdillik olur. Aslında Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılış nedenlerinden biri de budur. Rüşvetin kol gezmesi sonucu yıkılmıştır, koca imparatorluk. Zira aradan yıllar geçip cumhuriyet ilân edildikten sonra, bu oyunu, Osmanlı döneminin kadıları, şeyhülislamları ve adalet nazırları da izlediler. Ve hiçbiri böyle bir tepkide bulunmadı. Ayrıca biz bu oyunu oynadığımız dönemlerde, sansür de vardı. Ve bu sansüre rağmen soruşturmaya uğramadık. Şimdi soruşturmaya uğraması oldukça gülünç. Söyleyecek kelime bulamıyorum."

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Vasfi Rıza Zobu, sözlerine şöyle devam etti:

"Bu soruşturmanın açılmasındaki zihniyet çok yanlıştır. Gerçekten çok üzgünüm. Atatürk'e oynanmış ve millî şefimizin büyük takdirini toplamış bir oyunun soruşturmaya uğraması karşısında üzülmemek elde değil. Bu oyunda, papazların da rüşvet aldığı işlenmektedir. Biz bu oyunu Kıbrıs'ta temsil ettiğimizde, Rumlar yönetimdeydi. Ve papazlar da gelip izlediler. Hiçbir tepki göstermediler. Üstelik çiçekler verdiler. Bizleri takdirle karşıladılar. Ayrıca Musahipzade'nin oyunları, üniversitelerde doktora tezi olarak incelenmektedir. Böyle bir eserin hakkında, bu tür yorumlar yapmak yanlış. Televizyonlarda izliyoruz. Amerika Birleşik Devletleri'nde zencilerin çektiklerini görüyoruz. Beyazların, yani beyaz Amerikalıların zencilere çektirdiklerini seyrediyoruz. Bu filmler Amerika'da da oynuyor. Amerikalılar bu durum karşısında, hiç tepki gösteriyorlar mı? Bir dönemin yanlışlıklarından söz edildiği zaman, savcılıklar soruşturma falan açıyor mu? Velhasıl son derece üzüldüm. Yıllardır tiyatroda oynayan bir oyun soruşturmaya uğramıyor da, televizyonda gösterilince tepki görüyor. Çünkü tiyatro izleme alışkanlığı yok. Ancak televizyonda takip edilebiliyor. Yazık. Atatürk'ün büyük takdirini kazanmış bir oyunun, başına böyle bir şey geleceğini düşünemezdim."

Sorunun nasıl çözümleneceğini önümüzdeki günlerde göreceğiz.

Vasfi Rıza Zobu, soruşturmanın sonucunu bekliyor.

"Korkusuz Şövalye"nin yerini yeni bir dizi alıyor:

"KİMSESİZ ÇOCUK"

Ekranlara veda eden **"Korkusuz Şövalye"** adlı dizinin yerine bir Fransız klasiği gelecek. 19. yüzyıl Fransız romancılarından **Hector Malot**'nun **"Sans Famille"** adlı romanından, televizyon filmi olarak çekilen beş bölümlük dizi, TRT ekranlarında **"Kimsesiz Çocuk"** adıyla gösterilecek. Hector Malot'nun 1878 yılında yayınlanan bu romanı, o dönemde Fransız Akademisi tarafından ödüllendirildi. Kimsesiz bir çocuğun serüvenlerini duygusal bir anlatımla yansıtmaya çalışan eser, Fransız Edebiyatı'nın klasikleri arasında yer alıyor:

Yönetmenliğini **Jacques Ertaud**'nun yaptığı dizinin konusu kısaca şöyle:

Remi kimsesiz bir çocuktur. Barberin Anne ölümden kurtarmıştır. Fakat çocuk hırsızları tarafından çalınır. Bu arada onu Senyor Vitalis 40 franga satın alır. Senyor Vitalis, bembeyaz sakallı, İtalyan aksanıyla konuşan babacan bir ihtiyardır. Hünerli hayvanlarla gösteri yapan, bir topluluğun başıdır. Remi'yi de yanına alarak, yola koyulurlar. Toplulukta üç köpek, bir kaniş ve bir de maymun vardır. Grubun içinde Remi, çok sevilen bir insan olur. Birlikte yayan olarak yola koyulurlar. Her vardıkları kasabada, gösteriler yaparlar. Müzik, eğlence, soğuk ve açlık olmuştur artık dünyaları.

Fakat bir talihsizlik sonucu, Senyor Vitalis hapse atılır. Tüm topluluğun gereksinimlerini karşılamak Remi'ye düşer. Ama cebinde üç frank para vardır. Bu parayla kimin karnı doyacaktır. Tam o sırada, iyiliksever bir kadın, yardım elini uzatır, Remi'ye. Kadının bir oğlu vardır. Onunla da iyi dost olurlar.

Bu arada Senyor Vitalis serbest bırakılır. Remi'yle tekrar buluşurlar. İki eski dost yeniden yola koyulurlar. Onu her gittiği yerde İtalya'nın en popüler şarkıcısı olarak tanıtır. İşleri biraz iyi gider. Fakat şanssızlık, yakalarını gene bırakmaz. Soğuk Senyor Vitali'nin ölümüne neden olur. Remi gene yalnız kalmıştır.

Paris yakınlarında bir bahçıvanın yanına yardımcı olarak girer. Bahçıvanın, Lise adlı bir kızı vardır. Kız dilsizdir. Fakat doğuştan bir rahatsızlık değildir, bu. Sonradan konuşma yeteneğini yitirmiştir. Remi ile iyi dost olurlar. Bahçıvan onlara ayrım göstermeksizin sever. Fakat bir gün müthiş bir dolu yağar. Bahçıvana büyük hasar verir. Adeta mahvolur adam. Borçlarını ödeyemez. Bu yüzden hapse atılır. Remi yeniden yola koyulmak zorunda kalır.

Bu arada Mattia adlı bir İtalyan'la tanışır. Bu genç İtalyan, çok iyi keman çalmaktadır. Birlikte çalışırlar ve büyük paralar kazanırlar. Remi, artık kendisini kurtaran Barberin Anne'ye, bir inek alacak parayı denkleştirmiştir.

Yaşam mücadeleleri sürer. Bu arada Remi, Londra'da yaşamakta olan annesini bulur. Onun için tüm sıkıntılar sona ermiştir artık. Yaptığı ilk iş, bahçıvanın kızı Lise'i bulmaktır. Hemen onun tedavisini yaptırır ve kızın dili açılır. Evlenirler. Bu arada Mattia da, çok ünlü bir keman virtüozu olmuştur. Film mutlu bir şekilde sonuçlanır.

Filmin oyuncu kadrosuna bir göz atacak olursak, ilginç bir ad takılır gözümüze. Müzik dünyasının unutulmayan isimlerinden **Petula Clark**, bu filmde küçük Remi'nin annesi rolünü oynuyor. Covent Garden ve Los Angeles Konserleri'nin hazırlığını yaptığı sırada gelen bu öneriye, "hayır" diyememiş sanatçı. "This Is My Song" adlı şarkıyla büyük ün yapan Petula Clark, "Kimsesiz Çocuk"da canlandırdığı Mrs. Milligan rolü ile oyunculuğunu da kanıtladı.

Ayrıca Remi rolünde izleyeceğimiz küçük oyuncu **Fabrice Josso** da, büyük bir başarı sağladı. 13 yaşındaki Josso'nun bu ilk filmi. Daha önce küçük tiyatrolarda çocuk rollerine çıkmış.

TEK BAŞINA **Hector Malot'nun ölümsüz eseri "Sans Famille"de (Kimsesiz), annesi, babası olmayan küçük Remi'yi Patrice Josso canlandırıyor. Dizi boyunca bu sevimli küçüğün başına gelmeyen kalmayacak ve bunları izlerken de sık sık duygulanacağız.**

KİM, HANGİ ROLDE?

Patrice Josso	Remi
Jean Franval	Vitalis
Petula Clark	Bayan Milligan
Gerard Darrieu	Baba Barber
Pierre Doris	Garafoli
Celine Estaud	Lise
François Pinat	Mattia
Jean Pierre Bagot	Acquin
Christian Barbier	Gaspard
Charles Moulin	Genel Başkan
Jacques Bret Onniere	Hâkim
Raoul Curet	Yoksullar Yurdu Müdürü
Germaine Delbas	Mürebbiye
Pierre Duncan	Polis memuru
Beatrice Faujanet	Küçük köylü
Paulette Frantz	Fırıncı
Roger Trapp	Hayvan tüccarı
Fred Ulysse	Elçi
Alexandre Van Rooy	Arthur
Paul Bisciglia	Bir adam
Martine de Breteuil	Kontes
Nathalie Calme	Etienette
Jean Michel Colonna	Angelo
Gerard Dournel	Polis memuru
Michael Drai-Dietrich	Riccardo
Flavien Labaya	Pietro
Pierre Mirat	Hancı

ÜNLÜ KONUK **"Kimsesiz Çocuk" adlı dizide ünlü bir konuk sanatçı da var. Bu sanatçı müzik dünyasının ünlü seslerinden Petula Clark. Şarkıcıyı Bayan Milligan olarak izleyeceğiz...**

ÇİN'DE Uğur Dündar, televizyondan ayrıldıktan sonra gazetecilik yapmaya başlamıştı. Dünyanın çeşitli ülkelerini gezip ilginç yanlarını tanıtmaya çalışmıştı, gazete sayfalarında.Bu ülkeler arasında Çin Halk Cumhuriyeti de bulunmaktaydı. Bu çekik gözlü insanların yaşantılarını yansıtmaya çalıştı.

Uğur Dündar, "Yerimin gazeteler değil televizyon olduğunu anladım" diyor

DÖNÜŞ İÇİN İLK ADIMI ATTI

Bir süre önce TRT'den istifa eden,gazetecilik yapmaya başlayan Uğur Dündar, yeniden yuvaya dönüş yapıyor. Gazetecilik serüveninin kendisine bir şey kazandırmadığını öne sürerek çalıştığı gazeteden istifa eden Dündar,yeniden program yapımcısı olarak TRT'ye dönmeye karar verdi

FİKRİ AYYILDIZ

Üst köşesinde 31.12.1981 tarihi taşıyan bir istifa dilekçesi, şöyle son buluyordu:

"Her şeyimi borçlu olduğum kurumumdan, içinde bulunduğum maddî güçlükler nedeniyle üzülerek ayrılıyorum. Çalışmalarımı bundan böyle, daha iyi maddî şartlar altında, yazılı basında sürdüreceğim. Ancak, kurumun benden istediği sürece, hiçbir maddi karşılık beklemeksizin hizmete hazırım. Bana ve ekip arkadaşlarıma göstereceğiniz ilgi ve sağladığınız kolaylıklara sonsuz teşekkür eder, istifamın kabulünü arz ederim.

Prodüktör
Uğur Dündar."

Bu dilekçeyi verişinin üstünden bir yıl bile geçmeden aynı Uğur Dündar, ekran hasretine dayanamayıp TRT'ye dönüş hazırlıklarına başlıyordu.

"Günlerin Getirdiği", "Yaşadığımız Günler", "İşte Hayat","Çarşamba Gecesi" gibi, ilgiyle izlenen televizyon programlarının yapımcısı Uğur Dündar'ın, istifa dilekçesini yazdığı tarihte, ancak eline geçen maaş, tüm yan ödemeleriyle birlikte, ancak 38 bin lirayı buluyordu.

Yapımcının istifasından hemen sonra, çalışmaya başladığı gazeteden aldığı aylık ise 150 bin liraydı. Bunun dışında, açıklamak istemediği, yüklü bir transfer ücreti de almıştı Uğur Dündar. Yazılı basında çalışmak, TRT'de çalışmaya kıyasla, %400 oranında maddî bir avantaj getirmişti tanınmış prodüktöre. Üstelik, çalışma ortamı ve koşulları da çok rahattı.

"Amerika, Tayland, El Salvador, Hazine Hırsızları, Nuh'un Gemisi'ni Buldum'gibi, bir yığın dizi yaptı Uğur Dündar, kendine iyi olanaklar sağlayan gazetede çalıştığı sürece.

Ancak, aradan bir yıl bile geçmemişti ki, Dündar'ın tekrar "Beyazcam"a döneceği haberi çevreye yayıldı.

Haber gerçekti. Dündar "yuva"sının TRT olduğunu anlamış ve geri dönüş için girişimde bulunmuştu.

Ekran çekti!

Yuvaya dönüşü, şöyle açıklıyordu, özlenen yapımcı:

"— 1970 Mayıs'ında televizyona girdim. İlk kez, spor programlarının sunuculuk ve yönetmenliğini yaptım.

Münih Olimpiyatları'nın ardından, magazin, belgesel ve haber programları yapmaya başladım. "Yaşadığımız Günler", "İşte Hayat", "Çarşamba Gecesi" gibi programlarım, izleyicilerin beğenisini kazandı. Bütün çalışmalarımda benim için ölçü, izleyiciyle diyaloğu koruyabilmek, onun ilgisini sürekli diri tutmak oldu. Aldığım tepkilere dayanarak şunu söyleyebilirim ki bunu bir ölçüde başardım. Ekranda olmak, çok geniş bir kitleyle beraber olmak demek. Beğenisini de, eleştirisini de, açıkça koyan bir kitleyle. Yürürken, dolmuştayken, bir yerde otururken yaptığım programlar hakkında durmaksızın değerlendirmeler alıyordum. bu kitleden.

Yazılı basına geçtikten sonra, bu tepkilerde gözle görülür bir seyrelme oldu. Birçok izleyici, benim bir gazetede çalıştığımı bilmiyor ve neden program yapmadığımı soruyordu. Özetle şunu söyleyebilirim ki, izleyicinin Uğur Dündar'a alıştığı gibi, Uğur Dündar da, geniş bir izleyici kitlesinin beğenisine ve eleştirisine alışmıştı. Beyazcamın gizi buydu belki de. İşte bu noktadan hareketle, maddi olanakları ne olursa olsun, yeniden yuvaya dönmeye karar verdim."

"Nerede kalmıştık"

Ekrandan bir yıla yakın uzak kaldı. Ancak bu süre içinde TRT ile olan ilişkilerini hep iyi tuttu Uğur Dündar. Ankara'ya her gidişinde Genel Müdür Macit Akman'dan başlayıp bütün önemli kişilerle ve arkadaşlarıyla konuştu, onların gönüllerini aldı. Ve yine her ziyaretinde de kurum için elinden ne gelirse yapacağını belirtti.

Televizyonu, gerçek yuvasını anladıktan sonra da, Macit Akman'la konuştu. Ondan olumlu yanıt alınca bütün girişimlerde bulundu, geri dönüş formlarını doldurdu, bunları imzaladı.

Ancak Mesut Mertcan olayında olduğu gibi yine karşıya Memurin Kanunu çıktı. Bu yasa gereğince kurumdan ayrılan kişi, bir yıl geçmeden dönüş yapamıyordu.

Burada da şu çözüm bulundu: Uğur Dündar çok yakında TRT için çekimlere başlayacak, elinde stok program bulunduracak ve dönüş süresi tamamlanınca da program bombardımanı başlayacak. Kendi deyişine göre eskiye oranla çok daha iyi programlar yapacak:

"—Yazılı basına geçtiğimde eskiye oranla çok daha hızla çalışmaya başladım.Çünkü günlük gazetede saniyenin önemi var. Bu yüzden tempom çok hızlandı. Ben hızın yeni programlarımda büyük yarar sağlayacağına inanıyorum."

Yasa gereği, "eğer son anda başka bir çözüm bulunmazsa" Uğur Dündar'ın programlarını 1983 yılının ilk gününden itibaren izleyebileceğiz. Dündar ilk yapımının ne olacağı sorusuna şöyle yanıt veriyor:

"—Konularını değil, ama isimlerini, daha doğrusu düşündüğüm isimleri saptadım. Bunlardan biri, geçmiş programlarım ile bugünkü arasında bağ kuracak olan "Nerede Kalmıştık", öteki ise, "Olayları Yaratan İnsanlar, İnsanları Yaratan Olaylar."

İşte bu bilgileri veriyor Uğur Dündar ve büyük bir hırsla, yuvaya dönüşe hazırlanıyor,kafasında her gün yeni programlar yaratıyor. Bakalım hangi tarihte bizlere ekrandan "İyi akşamlar sayın izleyiciler" diyecek?..

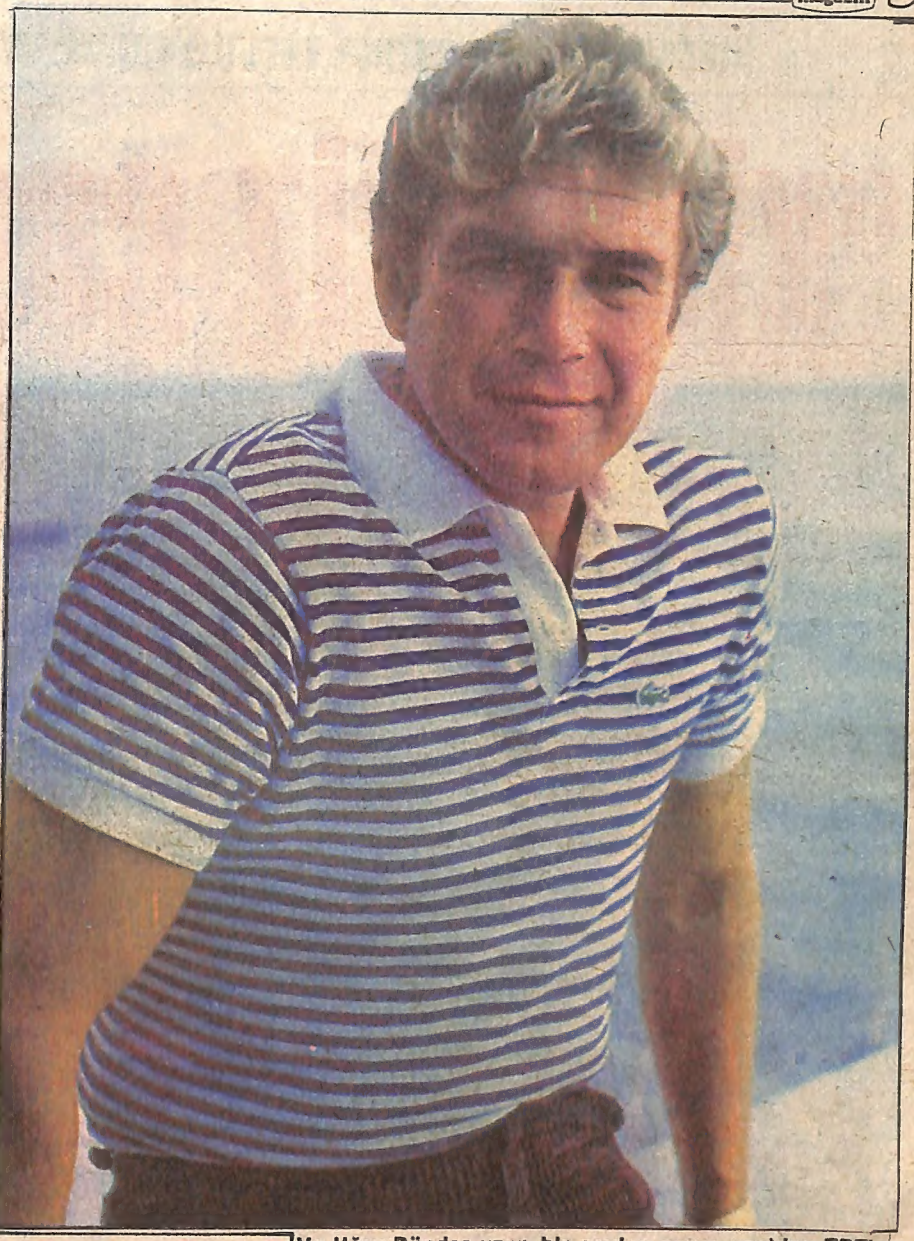

YUVAYA DÖNÜŞ Ve Uğur Dündar uzun bir aradan sonra yeniden TRT'ye döndü. Gazetecilik serüvenini tamamlayan Dündar, yeniden televizyon ekranlarında izleme olanağı bulabileceğiz. Uğur Dündar şu sıralar birbirinden ilginç programlar hazırlama çabası içinde...

"Uykudan Önce" yayından kaldırılmıştı

ŞİMDİ DE "İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR" TEHLİKEDE

"Uykudan Once" ya da yeni adıyla "İyi Uykular Çocuklar" adlı programın yayını tehlikeye girdi. Yeni sezonda yapılan değişiklikle birçok çevrenin eleştirisini alan programın grafikleri de yetiştirilemiyor.

Yeni sezonda grafiklerle masal anlatımı biçiminde sürdürülen programın grafikleri, Artistik Hizmetler Şubesi'nce hazırlanıyor. Haftanın 5 günü ekrana gelen programın grafikleri, şube elemanlarınca yetiştirilemiyor. Bu nedenle de bazı günler, çizgi filmler ekrana geliyor.

Yetkililer, grafiklerin TRT dışında da yaptırılması halinde yetişmesinin mümkün olmadığını söylüyorlar.

Bulunan geçici çözümle, önümüzdeki günlerde program bir hafta grafik, bir hafta çizgi film olarak yayınlanacak. Daha sonra stok yapılabilirse, sürekli grafiklerle ekrana gelecek.

1982'nin en güzel kızı Belgin Güven'i ekranda izledik, radyoda dinledik

Kraliçe, "Dallas"tan nefret ediyor...

1982'nin en güzel kızı seçilen Belgin Güven küçüklüğünde de çok güzel ve şirindi. Yukarıda bir yaşına bastığında çekilen bu fotoğraf da bunu kanıtlıyor...

MILLIYET'in düzenlediği Türkiye Güzellik Yarışması'nda birinci gelen Güven ekranda kendisini izlerken çok heyecanlandığını söylüyor

GÜL SÖKMEN

Önceki cumartesi günü ekranlardan bir güzel geçti... Başında tacı ile 1982'nin Türkiye güzeli Belgin Güven TV aracılığı ile tüm Türkiye'ye tanıtılıyordu.

MİLLİYET'in düzenlediği Türkiye Güzellik Yarışması'nda, 15 Kasım Cuma akşamı Belgin, Etap Marmara Oteli'nden Türkiye Güzeli olarak ayrılırken, Güven ailesi de "ekim" ayının uğruna bir kez daha inanıyordu.

30 Ekim 1962'de doğduğu gün annesi ile babası, eşine dostuna "kraliçemiz doğdu" diye müjde veriyorlardı. Tam 20 yıl sonra, gene bir ekim günü bu kez Belgin'in kraliçe olduğu önce Etap Marmara Oteli'nde ilân edildi, sonra da radyo ve televizyon haberlerinde tüm Türkiye'ye duyuruldu... Ve 16 Ekim'den itibaren, İstanbul Üniversitesi Alman Filolojisi'nin öğrencilerinden olan Belgin Güven, bir anda Türkiye'nin en önemli kişisi olmanın getirdiği hareketin içinde buldu kendini. Röportajlar, hazırlıklar birbirini kovalarken, Belgin Güven, kraliçeliğinin dördüncü günü de radyodan konuşarak sesini 40 milyona duyurdu. "Günün İçinden" adlı canlı yayına konuk olan 1982 Türkiye Güzeli program sonrası hâlâ heyecan içindeydi. Ve bize şunları anlatıyordu:

RADYODA Belgin Güven'i geçtiğimiz hafta içinde "Günün İçinden" programında dinledik. Genç ve güzel kraliçe programda konuşurken çok heyecanlıydı ve ilk kez mikrofonların başına geçtiğini söylüyordu.

"En büyük heyecanı temmuz ayında yaşadım. Olgunlaşma'nın defilesine katılmıştım. Sayın Kenan Evren'in karşısına çıkacağım için çok heyecanlıydım. O günün heyecanını hiç unutamam. Daha sonra yarışma sırasında heyecanlandım. Bu gün tüm Türkiye beni dinledi, bunun için çok heyecanlıyım." Yalnız Belgin Güven kendisini dinleyemediği için üzülüyordu...

Hayatının mutlu anlarını aktarırken, kendini ekranda gördüğü günü de unutmadı.

"— Haberleri izliyorduk. Spiker, kraliçe olduğumu söylerken ve görüntüm ekrana geldiğinde heyecanım doruk noktasındaydı. Öleceğim aklıma gelirdi de bir gün ekrana çıkacağım, hem de kraliçe olarak çıkacağım aklıma hiç gelmezdi" diyordu.

Bunun üzerine Belgin Güven ile televizyon üzerine biraz sohbet ettik. Güven, vakit buldukça televizyon izlediğini, yabancı şov programlarını hiç kaçırmadığını söylüyordu. Sonra diziler üzerinde konuştuk.

-Hangi dizileri severek izliyorsunuz?

"— "Zengin ve Yoksul"u da, o dizideki Tom'u da unutamadım."

-Ondan sonra hiçbir diziyi sevmediniz mi?

"— Olur mu, "Beyaz Gölge"nin hiçbirini kaçırmadım. Orada da Koç'un hayranıydım. Ama şu sıralarda favorim "Korkusuz Şövalye"deki Ivanhoe."

"Sevmediğiniz diziler hangisi?"

"— Örneğin, ben "Dallas"ı hiç sevmiyor, nefret ediyorum. Saçma sapan bir şey."

"Peki radyo ile aranız nasıl?"

"— Harika, özellikle FM'i dinliyorum. Sonra "Gecenin İçinden" programlarını da seviyorum. Bir şey daha var, sporu çok sevdiğim için de televizyon ve radyodaki spor programlarını kaçırmıyorum."

TRT KONSERLERİ YENİDEN BAŞLIYOR

Geçen sezon, Samsun ve Ordu'da başlatılan TRT konserlerine bu sezonda devam edilecek. 3 Kasım'da Kahramanmaraş'ta, 4 Kasım'da Gaziantep'te ve 5 Kasım'da da Diyarbakır'da düzenlenecek konserlerle TRT, halka hizmet götürecek.

Atilla Sarıkayalı'nın sunacağı konserlere Yaşar Özel, İclâl Eroğlu, Güler Tacer, Recep Kaymak, Erkan Sürmen ve Aliye Akkılıç katılacaklar.

Giriş ücretleri, 300-400 lira arasında değişecek olan konser, Kahramanmaraş ve Gaziantep'te kapalı spor salonunda ve Diyarbakır'da Dilan Sineması'nda yapılacak.

ZAFER SEVİNCİ MİLLİYET'in yarışmasının finali böyleydi. Türkiye'nin en güzel üç kızı belirlenmiş ve sıralanmışlar. Solda ikinci güzel Güzin Yıldız, ortada kraliçe, sağda da üçüncü güzel Yasemin Saygıner. Belgin Güven'in gözleri pırıl pırıl ve zafer sevinci hemen belli oluyor.

Yıldırım Önal'ın kızı Ayça Önal, ilk kez tele magazin'e konuştu:

"BABAM ÖLMEDİ ÖLDÜRÜLDÜ..."

AÇIKLIYOR

Devlet Tiyatroları'nda oyuncu olarak çalışan Ayça Önal Doyran, babası hakkında basında çıkan yazıları titizlikle izlediğini ve açıklama yapma gereğini duyduğunu belirtiyor.

Genç yaşta yaşama gözlerini kapayan aktör Yıldırım Önal'ın kızı, babasının sokakta saldırıya uğrayıp hırpalandığını, bu yüzden beyin kanamasından yaşama veda ettiğini belirtti

TANER DEDEOĞLU

Henüz elli bir yaşında idi Yıldırım Önal, yaşama veda ettiğinde... Yıllarca sahneye, tiyatroya emek vermiş, en olgun döneminde, üretken olmaya başladığı bir dönemde ecele yenilmişti...

Yıldırım Önal'ın ölümü ile basında birçok haber, yorum yer aldı... Sanatçının kişiliği, alkole düşkünlüğü çeşitli kalemlerden anlatıldı...

Yıldırım Önal'ın tek çocuğu, rol arkadaşı Devlet Tiyatrosu sanatçısı Ayça Önal Doyran da babası ile ilgili yayınları izledi basından. Yazılarda, olaylarda birçok eksik buldu...

Iddia ediyor

Ayça Önal'ın ısrarla üzerinde durduğu bir konu var: O da babasının öldürüldüğü.

"Babam ölmedi, öldürüldü" diyen Ayça Önal Doyran, bir saldırı olayından söz ediyor ve şöyle konuşuyor:

"Babama bir saldırı olmuş. Kurban Bayramı öncesinde yaşanan bu olaydan sonra hastaneye götürülmüş ve tedavi görmüş. Doktorlar ve babamın sözleri ile bir saldırı olduğu gerçek. Hiç düşmanı olmadığını biliyorum. Çünkü babam kimseyi kırmazdı. Alkollü iken de onun bu halini bilenler, ona yardımcı olurdu. Babama kim saldırdı, bu aydınlığa kavuşmadı."

Yıldırım Önal'ın zaman zaman alkol aldığını belirten Ayça Önal Doyran "Keşke ölümü alkolden olsaydı" diyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Babam alkolik değildi. Uzun bir süre içmez, bir başlar ve bir hafta, 10 gün içerdi. Bu süre içinde de kimseyi kırmaz, kendi halinde olurdu. Bu içkinin üzerine de beş altı ay içmediği olurdu. Ayrıca babam Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nden bir defa tedavi gördü. Basında yer aldığı gibi dört kez hastaneye kaldırılmadı. Son yıllarda televizyon için çalışmalara başlamıştı. İçki içmiyordu. Geçen yaz İstanbul'da hazırladığımız "Fotoğraftakiler" adlı televizyon oyunu sırasında ağzına içki sürmedi."

Miras

Yıldırım Önal'ın dostlarına "Hayatta en çok kızımı ve annesini seviyorum" dediği kızı Ayça Önal, babası ile iyi bir sahne arkadaşlığı da yaşamış bir sanatçı. Lise yıllarında "Tahta Çanaklar" adlı oyun ile birlikte Anadolu turnesine çıkan ve daha sonraki yıllarda birçok oyunda birlikte rol alan baba-kız "Dinmeyen Sızı", "Karanlığı Gören Gözler", "Komşularımız" gibi eserlerde birlikte oynamışlar. Yıldırım Önal'ın ansızın ölümü ile ortada kalan birçok projeyi de kızı üstlenmiş. Televizyon filmi olarak düşünülen, "Gelin", "Eskici" gibi eserlerin ekrana uyarlanmasına çalışılacağını söyleyen Ayça Önal Doyran sözlerini şöyle tamamlıyor:

"Babamın bıraktığı yerden tamamlamaya çalışacağım. Ne kadar başarılı olurum bilinmez ama onun adının yaşaması için gayret sarfedeceğim. Babamın bir de önümüzdeki yıl için planladığı jübilesi vardı. Bununla sahneyi tamamen bırakıp, yazarlığa başlayacaktı. Beni en çok üzen bu jübilenin yapılamaması.

Ben çok iyi bir dostumu ve rol arkadaşımı kaybettim... Onu sahnede başarıdan başarıya koşarken gören ben, son yolculuğunda da, prömiyerini yaşadığına inanıyorum. Çeşitli kentlerdeki çiçekler arasındaki Balçova mezarlığında, mezarı sanki sahne günlerindeki gibi çiçeklerle doluydu. Sahneye çiçeklerle çıkan babamın sahneden inişi de çiçekler arasında oldu."

ÇOK ÜZGÜN

Yıldırım Önal'ın kızı Ayça Önal, babasının öldürüldüğü iddiasında. Genç kadın babasının sokakta bir saldırıya uğradığını ve bu yüzden öldüğünü öne sürüyor...

Bu programa dikkat!..

"Likya Uygarlığı" bu hafta ekranda

Bir İsveç kültür kuruluşu olan Sweden House ile TRT'nin ortaklaşa hazırladıkları belgesel program, "Likya Uygarlığı" bu hafta yayına girecek.

Ankara Televizyonu'ndan Sedat Örsel'in yapımcılığını, Fatih Arslan ve Ertuğrul Karslıoğlu'nun da yönetmenliğini üstlendikleri, eski Anadolu uygarlıklarından Likya kültürünü yansıtan yapım, renkli olarak yayına girecek.

Likya uygarlığı denince akla kaya mezarları gelir. Bu eski Anadolu uygarlığı, yörede serpilmiş, yaklaşık 30 yerleşim merkezinden oluşuyor.

Bilindiği üzere, Likya Uygarlığı'nın dili, henüz çözümlenmiş değil. Onların yaşam biçimleri, sanat anlayışları, dinleri ve uygarlıkları hakkında, değişik kaynaklardan bilgi edinilmektedir. Bu kaynaklar arasında Hitit Yazıtları, mitolojiler, destanlar ve günümüze dek ulaşan kalıntılar bulunmaktadır. Uygarlık hakkında kesin bilgiler, henüz oluşmuş değildir. Araştırmalar her geçen gün artırılmaktadır.

24 dakikalık, tek bölüm halinde çekilen film, iki ayrı dilde seslendirildi. Türkçe seslendirmesi Cihan Ünal, İngilizce seslendirmesi ise İngiliz Kültür Derneği görevlilerinden David Braghbroug tarafından yapıldı. Filmde müzik de, yöreye uygun düşen motiflerden derlendi. Likya Uygarlığı'nın özel çalgısı olarakbilinen arpın hakim olduğu bir müzik kullanıldı. "Likya Uygarlığı"nın banyo ve kurgu işleri de özel olarak yapıldı. Bu işlemler İsveç'te gerçekleştirildi. Banyo, Nodrisk Film Laboratuvarları'nda kurgu ise Stockholm Televizyonu'nda yapıldı. Kurgu bizzat yönetmenler Fatih Arslan ve Ertuğrul Karslıoğlu tarafından gerçekleştirildi.

Satış gösterim ve festivallere katılma hakkı, İskandinav ülkeleri hariç TRT'ye ait olan "Likya Uygarlığı", önümüzdeki ay Doğu Almanya'da düzenlenecek olan Leipzig Uluslararası Kısa Metrajlı Televizyon Filmleri Festivali'ne katılacak.

Hoş geldin "Bizden Size"

Uzun süreden beri tatilde olan ekranların en uzun süreli programı "Bizden Size" bu cumartesi gecesi ekrana dönüyor. Hem de rengârenk bir biçimde ve çok kalabalık bir sanatçı kadrosuyla. Dans, müzik, gösterinin iç içe yer aldığı programın bundan böyle belli bir sunucusu olmayacak, güldürü sanatçıları ve öteki sanatçılar birbirlerini sunacaklar

Uzun zamandan beri izleyemediğimiz ve televizyonun en uzun ömürlü programı olan "Bizden Size", bu hafta cumartesi günü ekranlara dönüyor. Yapımda, bundan önce olduğu gibi, müzik ve güldürü iç içe olacak.

Ankara Televizyonu'ndan **Erşan Başbuğ** ile **Adem Gürses**'in birlikte hazırladıkları "Bizden Size"de sayılamayacak kadar çok değişiklik var. Yapımda baştan sona yenilikler yapıldı. Bu değişikliklerin olumluluk derecesini de programı izlerken göreceğiz.

Bu cumartesi gecesi yayınlanacak olan "Bizden Size"deki en önemli değişikliklerden biri, yapımın kesin bir sunucusunun olmaması. Güldürü sanatçıları, **Kâmil Sönmez** ve programa katılan öteki sanatçılar aynı zamanda sunuculuğu da üstlenecekler.

Hareketi sağlamak için dans gösterilerine daha çok yer verildi, renkli yayınlanacak olan programda.

"Bizden Size"nin çekimleri son derece renkli ve ilginçti. Bu yüzden sizlere renkli programın güzel renkli kesimlerini sunmaya, yazıya az yer vermeye karar verdik.

Yapımın güldürü bölümlerinde Uğur Böcekleri'ni izleyeceğiz. Ali Kocatepe, "Bundan Böyle Düşünerek Atın Adımlarınızı" adlı şarkıyı söyleyecek. **Beş Yıl Önce, On Yıl Sonra**'dan bir potpuri ile "Felicita"yı izleyecek, **Salih Turhan**'dan ise "Doğru Söylerler"i dinleyeceğiz. **Kâmil Sönmez** minik dansçılarla birlikte vak-vak dansı yapacak. Sanatçı ayrıca, fıkralar da anlatacak.

Nükhet Duru, Nazan Soray, Tanju Okan, Cumhur Kebeci, Osman Yağmurdereli, Nilüfer, Neco, Ersen, Nihat Işıklar toplu halde "Kızılcıklar Oldu mu?"yu seslendirecekler.

Filiz Özten, Simin Özler, Şehriban Gül, Gürkan Öz-

peker, Turan Şan ve **Biçer**, Türk Folklo**mu**'nun sanatçıları de çeşitli türkülerd**şan** bir potpuriyi s**lar**.

Metin Ersoy, O**Topluluğu** eşliğinde danslarıyla ilgili bir sunacak ve limbo y**Coşkun Evcim** v**grubu** elemanları d**sevilen** danslarından**ler** sunacaklar.

Şimdi sizleri pr**görüntüsü** ile baş ba**kıyoruz**...

Fotoğraflar
BERCA BALK
NEJAT AVDIKÇ

"Bizden Size"den iki görüntü. Üstteki fotoğrafta programın güldürü sanatçıları olan Uğur Böcekleri (Zeki Yurtbaşı-Yalçın Otağ) ve Kâmil Sönmez kafa kafaya vermiş birbirlerine bir şeyler anlatıyorlar. Çiçeğin üstünde ise "Kapalı" yazıyor. Bu "Kapalı"nın sırrını programı izlerken öğreneceğiz. Uğur Böcekleri bundan sonra da sık sık ekrana konuk olacaklar. Ve sağda da "Bizden Size"nin Dans Grubu: Coşkun Evcim ve arkadaşları. Topluluk elemanları programda günün sevilen danslarını sergileyecekler!..

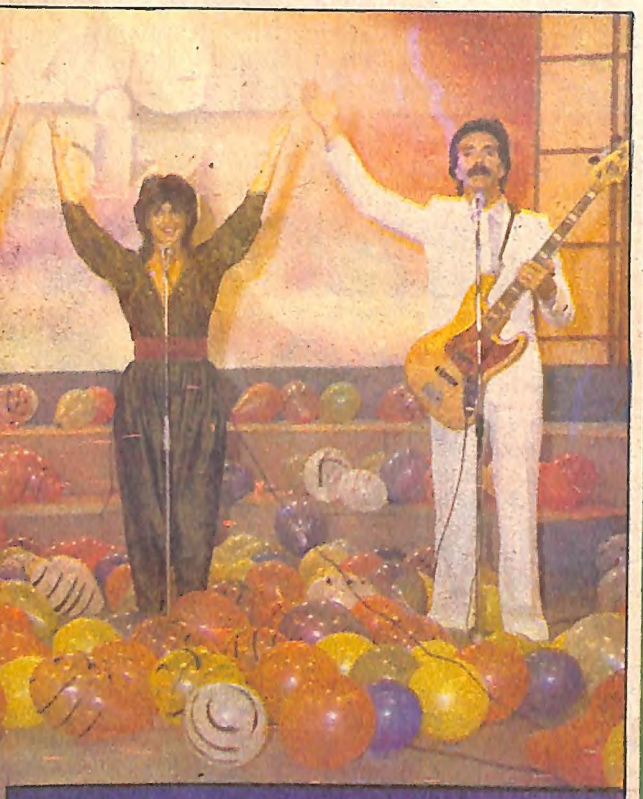

Eğer evinizde renkli televizyonunuz varsa sanatçıları böyle izleyeceksiniz. En üstte son zamanların flaş topluluğu Beş Yıl Önce On Yıl Sonra var. Üstte ünlü türkücü Kâmil Sönmez çocuklar arasında. Ne mi yapıyorlar? Ellerine bakın anlarsınız: Vak Vak Dansı yapıyorlar? Yılların sanatçısı Metin Ersoy (solda) bir zamanlar dünyayı kasıp kavuran dans olan Limbo yapıyor. Hem de yanan çıtanın altından geçiyor...

Ekranın genç sunucusu Hayri Küçükdeniz'i hiç böyle görmediniz

"BİR BAŞKADIR BENİM DÜNYAM,,

Televizyonda son olarak Yıldız Ayhan'ı sunan ve orada şık giysiler içinde görünen Hayri Küçükdeniz, gerçekte bir gecekonduda gaz lambası ışığı altında yaşamını sürdürüyor ve her gün görevinin başına giderken sanki şehirlerarası bir yolculuk yapıyor

Londra Asfaltı'nı Çekmece Sapağı'nda terkedip, nereye, nasıl varacağını bilemediğimiz bir yola bırakıyoruz kendimizi. Kehribar tesbihli, kasketli, yanık yüzlü insanlardan yol soruyoruz. "Sağa dön, üç yüz metre git, tekrar sola dön, karşına çakıllı bir yol gelecek..."

Tariflerde olduğu kadar kolay gelmese de, bir süre sonra, tarif edilen çakıllı yol çıkıyor karşımıza.

Aradığımız kişinin adı: Hayri, soyadı: Küçükdeniz. Tuttuğu iş: Radyo ve televizyon spikerliği. Ve en son da Pazartesi gecesi Yıldız Ayhan'ı sunarken izledik kendisini.

Yol boyunca Çekmece Gölü, erimemekte ayak direyen koyu bir kâbus gibi uykuda. İki balıkçı ağ istif ediyor.

— Hayri Küçükdeniz'i tanıyor musunuz?

"- Haa, bizim Hayri. Tanımamak olur mu? On dakika daha gidin bu yol boyunca. Bir çatalla karşılaşırsanız. A'ha, işte oradan sola dönün."

Döndük dönmesine, döndük de, ne Hayri görülmekte, ne de Hayri'nin kalabileceği gibi bir yer.

— Aman, o ne? Ev mi yoksa? Evet, evet; birkaç ev bir/arada. İki avuca ancak sığacak taşlara tırmanıp duruyoruz.

— Hayri Bey.. Hayri Bey!..

". Buyurun, buyurun, geliyorum..."

Bir gaz lambasının, titrek, sarı ışığı sıyırıyor karanlığı. Hayri Küçükdeniz, konuksever bir tebessümle bizi karşılıyor.

AYDINLIK! Hayri Küçükdeniz evinin önünde. Genç sunucu- spikerin evi işte böyle. Elindeki gaz lambası ile çevreyi aydınlatmaya çalışıyordu.

— Hayri Bey, iş dönüşü, nasıl gelebiliyorsunuz buraya?

". Halkalı'ya kadar trenle, Sonra minibüs. Yalnız saat beşe kadar.

—Ya beşi geçerse?

"— Yürüyorum."

— Ne kadar sürüyor?

"— Bir saat, bir saat on dakika.."

— Neden burada kalıyorsunuz?

"— Elime 26 bin lira geçiyor. Bunun 10 bin lirasını ilk karıma, 5 bin lirasını da ikinci karıma veriyorum."

— İki kez mi evlendiniz?

"— Evet. Birincisinden iki, ikincisinden bir çocuğum var."

— Peki bir üçüncü?

"— En azından beş yıl, kesinlikle hayır."

— Bizim hesapladığımız kadarıyla, maaşınızdan size 11 bin lira kadar bir para kalıyor. Elinize geçen para size yetiyor mu?

"— Yetmiyor tabii. Bereket bu gölün balığı bol."

— Spikerlik nereden aklınıza geldi?

"— Annem, radyoda anonsunu duymuş, "Hayri" dedi, "Bir başvursan ne kaybedersin? " Bana da makûl geldi. Tuttum, başvurdum 1973 yılından bu yana sürdürüyorum bu işi. Boş vakitlerimde ise, okuyor, yazıyor, film izliyorum. Haa, bir de balık. Bir daha yolunuz düşerse, sanmam ya, burası çok sapa gördüğünüz gibi, ama yine de uğrarsanız, balık yemeğe beklerim."

Hayri Küçükdeniz, otomobilimizi parkettiğimiz yere kadar olan yolu, aydınlatıyor elindeki gaz lambasıyla. Biz hangi yoldan geceye karışacağımızı düşünürken, o, dokuz metrekareyi geçmeyen odasında, sıradan bir geceyi geçirmeye gidiyor. İşte böyle bir yaşantısı var Hayri Küçükdeniz'in ve o küçücük dünyasında yaşantısını sürdürüyor...

BALIKÇI Hayri Küçükdeniz, aylığından geriye kalan parayla geçinmenin çok zor olduğunu ama yaşadığı bölgede çok balık olduğunu, bu yüzden de yiyeceğe fazla para vermediğini söylüyor.

TV'de BU HAFTA

Yanında (✱) işareti olan programların fotoğraflı açıklamalarını yan sütunlarımızda bulacaksınız.

21.45 — 27 Ekim Çarşamba

Tom Jones Show

Geçen hafta izlememiz gereken "Gal Kaplanı" lakabıyla tanınan Tom Jones'un şovu bu hafta gelecek ekranlara. Jones'un yanı sıra başka sanatçıların da yer aldığı programa Brooke Shields de konuk olarak katılacak. Şov programı 20 dakika sürecek.

22.05 — 27 Ekim Çarşamba

Dedektif Hagen

Dizinin "Tehlike" adlı bugünkü bölümünün konusu şöyle: San Francisco'nun ünlü mücevherci dükkânı Claudel, soyulur. Soyguncular kaçarken polisi vururlar, Mimi bunu görür. Avukat Palmen ile Hagen olayı araştırırlar. Mimi aslında pek bir şey bilmemektedir ama soyguncular gene de onu ortadan kaldırmaya çalışırlar.

22.00 — 28 Ekim Perşembe

Yaşar Özel Söylüyor

Türk Müziği sanatçısı Yaşar Özel'in bir solo programı var perşembe günü ekranlarda. Sanatçı programında sırasıyla şu şarkıları seslendirecek. "Kaderimde Hep Güzeli Aradım", "Unutmadım", "Yollarda Aradım" ve "Çekilmez Cefa, Sürülmez Sefa Gibisin Kadın".

21.15 — 31 Ekim Pazar

Flamingo Yolu

"Güçlüler" adlı bugünkü bölümün konusu şöyle: Fudora Kübalıların oturduğu evleri satmakta kararlıdır. Tyrone, Truro'da kumarhane açmak için Field ve Costance ile konuşur. Field, karısının yürüdüğünü öğrenmiştir. Titus, korsan plakçılık yapan Jenny'den yüz almaktadır. Bu arada ailesi Eudora'nın teskin edici hap içtiğini öğrenir ve onu bir kliniğe yollar.

17.05 — 30 Ekim Cumartesi

Maskeli Süvari

"Altın Vadisi" adlı bugünkü bölümde, Batı'ya giden bir kervan, büyük bir fırtınadan kaçmak için sığındığı yerde, büyük bir altın yatağı keşfeder. Ama arazi volkanik bir yapıya sahip olup her an çökmeye hazırdır. Maskeli Süvari ve Tonto, onları bir an önce vadiden çıkarmaya çalışırlar.

Pazartesi 25 Ekim 1982

19.50 MAVİ BİLYE: Dizinin bu bölümünde ilk durak Avustralya, oradan Orengon'daki hayvanat bahçesine gideceğiz. Daha sonra paskalya yumurtasının yapılışı ve şövalyelerin dövüşü gelecek ekranlara.
20.20 İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 MİNİK KONSER
21.15 KİMSESİZ ÇOCUK
22.00 DURMUŞ YAZICIOĞLU SÖYLÜYOR: Sanatçı programında şu türküleri söyleyecek: "Çıkabilsem şu yokuşun başına", "Odaya serdim halı", "Kandilli yazmayı kaldır yüzünden", "Gine yeşillendi Niğde bağları"
22.20 SPOR
22.55 HABERLER

Salı 26 Ekim 1982

19.50 SAĞLIK: Programda uyuşturucu ilaç ve maddelerin bütün dünyada ve ülkemizde kullanılması nedeniyle meydana gelen ve gelecek olan sorunlar yetkililerce açıklanıyor. Ayrıca, uyuşturucu tutkusu olanlar ve Bakırköy Sinir ve Ruh Hastalıkları Hastanesi'nde tedavi görenlerle yapılan röportajlar, uyuşturucuların kişi ve toplum üzerindeki etkileri, uyuşturucu kullananlara öneriler ve açıklayıcı bilgiler de yer alıyor.
20.20 İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 HALK EZGİLERİ
21.15 TV'DE SİNEMA: "GÜNEŞTE GECE". Yönetmenliğini FrançoisTruffaut'un yaptığı filmin başrollerini şu sanatçılar paylaşıyor: François Truffaut, Jacqueline Bisset, Jean Dierre Leaud ve Valentina Cortesa.
23.10 HABERLER

Çarşamba 27 Ekim 1982

17.55 TÜRKİYE—ARNAVUTLUK MİLLİ FUTBOL MAÇININ İZMİR'DEN NAKLEN YAYINI
19.50 ÇİFTÇİDEN ÇİFTÇİYE
20.20 İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 SAZ ESERLERİ
21.15 LİKYA UYGARLIĞI (RENKLİ YAYIN): TRT-Sweden House (İsveç) işbirliği ile hazırlanan filmde Anadolu'nun en eski uygarlıklarından biri olan Likya tanıtılıyor. Güney Batı Anadolu'da M.Ö. 3 bin yıllarında yaşayan Likyalılara ait, bazıları anıt biçiminde olan kaya mezarlarının tanıtılması ile başlayan filmde, sırasıyla Fethiye, Minare, Kınık, Kumluova, Kaş, Kaleköy gibi önemli Likya kent ve yerleşim merkezleri tanıtılırken, Likyalıların yaşam biçimleri, denizle ilişkileri ve sanat düşünceleri anlatılıyor.
21.45 TOM JONES SHOW ✱
22.05 DEDEKTİF HAGEN ✱
22.55 HABERLER

Perşembe 28 Ekim 1982

19.50 İNANÇ DÜNYASI: Kur'an-ı Kerim ve Türkçe açıklamasından sonra Cumhuriyetin ilânı ve özellikleri üzerine bir konuşma yapılacak.
20.20 İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 MİNİK KONSER: Ferit Tüzün'ün "Su gelir taşa değer" adlı eserini TRT Ankara Radyosu Çoksesli Korosu seslendiriyor.
21.15 PREVEZE ÖNCESİ—3
22.00 YAŞAR ÖZEL SÖYLÜYOR ✱
22.20 HABER PROGRAM
22.55 HABERLER

Cuma 29 Ekim 1982

12.00 Cumhuriyet Bayramı törenlerinin naklen yayını.
19.50 HAFTANIN ŞARKISI
19.55 CUMHURİYET BAYRAMI ÇOCUK ÖZEL PROGRAMI:
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 ÖLÜMSÜZ DEVLET
21.55 CUMHURİYET BAYRAMI ÖZEL MÜZİK PROGRAMI: Programda ekrana gelecek sanatçılar ve seslendirecekleri parçalar şöyle sıralanıyor: Ertan Ersoylu: "Çıkayım gideyim urum eline", "Vur pençeyi âli'deki şemşir aşkına", Recep Birgit: "Belgrat Kalesi", "Estergon Kalesi", Serbülent Yasun: "Çanakkale içinde aynalı çarşı", Ahmet Melik: "Bülbüller ötüyor seher vaktidir", Şahin Gültekin: "Buna er meydanı derler."
22.25 ATATÜRK: Belgesel nitelikte olan bu filmde Atatürk'ün doğumundan, ölümüne, hayatı, askerî, siyasî ve ekonomik görüşleri, gerek kendi dilinden gerekse çok yakınında bulunmuş kişilerin ve zamanın yabancı liderlerinin görüşleri, gözlemleri ile anlatılıyor.
23.15 HABERLER

Cumartesi 30 Ekim 1982

17.00 HABERLER
17.05 MASKELİ SÜVARİ ✱
17.30 KİMBİLİR: Ankara, İrfan Baştuğ İlkokulu'ndan bir grup öğrencinin konuk ve yarışmacı olarak katıldığı programda bilgi, genel yetenek ve beceri bölümleri yer alıyor.
18.05 AİLE GÜNLÜĞÜ
18.20 DENİZDE HAYAT
18.50 ALTIN BİLEZİK
19.15 WALTON AİLESİ
20.00 TARİHTE BU AY
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 BİZDEN SİZE:
21.15 TV'DE SİNEMA: "MÜZİKALLERİN ALTIN ÇAĞI": Yönetmenliğini Vincente Minnelli'nin yaptığı filmin başrollerini William Powel ile Judy Garland paylaşıyorlar.
23.40 HABERLER

Pazar 31 Ekim 1982

13.30 HABERLER
13.35 MERHABA
14.35 PAZAR SİNEMASI: "GÜLE GÜLE BAY CHIPS": Yönetmenliğini Herbert Ross'un yaptığı filmin başrollerini Peter O'toole, Petula Clark ve Michael Redgrave paylaşıyorlar.
17.05 SPOR
19.50 YENİ SESLERDEN TÜRKÜLER
20.15 İYİ UYKULAR ÇOCUKLAR
20.30 HABERLER
21.00 HAVA DURUMU
21.10 SAZ ESERLERİ
21.15 FLAMINGO YOLU ✱
22.05 TELESKOP (RENKLİ YAYIN): Programın akışı şöyle: Marşandiz: "Dur gitme", "Feridun Hürel: "Ona buna inanma", Hümeyra: "Aşk kapıyı çalınca", Barış Manço ve Kurtalan Ekspresi: "Ali yazar Veli bozar". Ayrıca Koreograf Aysun Aslan, Alan Parsons Project'in müziği ile, Koreograf Gigi, Ray Charles'in müziği ile dans edecekler. Ressam Atilla Tos, Rick Wakeman'ın müziği eşliğinde, fotoğraf sanatçısı Şakir Eczacıbaşı, John Neptune'ün müziği, Stilist Ayşe Kısakürek'de Alan Parsons Project ve Barclay James Harvest'in müziği eşliğinde çalışmalarını sergileyecekler.
22.55 HABERLER

EKRANDA İZLEYECEĞİMİZ FİLMLER

21.15 — 26 Ekim Salı — TV'de Sinema

"GÜNEŞTE GECE"

Orijinal adı: "La Nuit Americaine"
Yönetmen: François Truffaut
Oynayanlar: Jacqueline Bisset, Jean-Pierre Amount, Valentina Cortese, Alexandra Stewart
Yapım yılı: 1973
Süresi: 115 dakika

KONU: Sinemaseverlerin kaçırmaması gereken bir film... Konu, bir film çekimi ile ilgili. Daha doğrusu, bir film çekimi sırasında karşılaşılan olaylar, sanatçıların ve film ekibinin birbirleriyle ilişkileri ve çeşitli olaylar anlatılıyor. Filmin bir ilginç yanı da, yönetmen François Truffaut'nun filmde "yönetmen Ferrand" rolünde de oynaması.

Olaylar, Nice'deki bir stüdyoda "Sizi Pamela'yla Tanıştırayım" adlı filmin ilk çekim günü başlar. Filmin başrollerinden birinde, yaşlanmaya yüz tutmuş, alkolik bir yıldız oynamaktadır. Kadroda ayrıca her biri değişik kişilikte başka sanatçılar da vardır. Bunların birlikte çalışmaları, birçok olaya neden olur.

NOTLAR: Truffaut bu kez çok iyi bildiği bir çevreye yöneltiyor kamerasını... Seçtiği her tipin konu gelişimi açısından bir işlevi var. Bunların davranışları, karşılıklı konuşmaları bazen seyirciyi bir sonuca götürüyor. Bazen de Truffaut sonucun altını çizmiyor, gelişmeleri verip sonucu izleyene bırakıyor. Bazı TV izleyicilerine değişik gelebilir, belki bazıları umduklarını bulamazlar ama yazının başındaki sözü tekrarlayalım: "Güneşte Gece", özellikle sinemaseverlerin kaçırmaması gereken bir film.

"Güneşte Gece" adlı filmde Jean-Pierre Léand,Jacqueline Bisset , Françoise Truffaut.

"Altın Çağ" adlı filmde Fred Astaire ve Gene Kelly. Bu müzikalde birçok yıldızı iriil ufaklı rollerde izleyeceğiz.

21.15 — 30 Ekim Cumartesi — TV'de Sinema

"MÜZİKALLERİN ALTIN ÇAĞI"

Orijinal adı: "Ziegfield Follies"
Yönetmen: Vincente Minnelli
Oynayanlar: William Powell, Judy Garland, Lucille Ball, Fred Astaire (ayrıca, konuk sanatçılar) Gene Kelly, Red Skelton, Cyd Chrisse, Esther Williams
Yapım yılı: 1946
Süresi: 110 dakika

KONU: Yarı belgesel bir film. Konu 1930 sonrasında geçer. Müzikaller altın çağını yaşamakta,Broadway'de olay yaratan oyunlar, peşpeşe sergilenmektedir. Ziegfield Tiyatrosu da Broadway'in en ünlü tiyatrolarından biridir. İşte film,birbirine bağlanan küçük skeçlerle bu tiyatroda zaman zaman sahnelenen oyunlardan bölümler sunar.

NOTLAR: Konuya sinema sanatı açısından yaklaşırsak, film için olumlu şeyler söylemek bir hayli güç... Birçok başarılı müzikal yönetmiş Vincente Minnelli'nin belki de en zayıf filmlerinden biri... Ama "kadro" söz konusu olunca, bunun tam tersini söylemek olası... Çünkü bu "zayıf" filmin kadrosu çok "kuvvetli"... Neredeyse adım başında bir ünlü gelecek ekrana... Bunların çoğu, "konuk sanatçı"... Yani bazı küçük rolleri, ünlü yıldızlar oynuyor. Ayrıca Judy Garland'dan nefis bir de şarkı var... Özetle; ünlü yıldızlar, danslar, şarkılar, gözalıcı sahneler derken, 110 dakikanın nasıl gelip geçtiğini anlayamayacaksınız. Müzikallere meraklıysanız,izleyin. "Şöyle iki saat hoşça vakit geçirsem" diyorsanız, izleyin. Birçok ünlü yıldızı bir arada görmek istiyorsanız, yine izleyin. Laf aramızda, bir filmi izlemek için bu kadar çok sebep, her zaman bir arada bulunmaz.

14.35 — 31 Ekim Pazar — Tatil Sineması

"GÜLE GÜLE BAY CHIPS"

Orijinal adı: "Goodbye Mr. Chips"
Yönetmen: Herbert Ross
Oynayanlar: Peter O'Toole, Petula Clark, Michael Bryand Michael Redgrave
Yapım yılı: 1969
Süresi: 147 dakika

KONU: Film, Arthur Chipping (P. O'Toole) adlı bir öğretmenin öyküsünü anlatır. Mr. Chipping aslında gençleri çok seven bir öğretmendir. Ancak kendine özgü bir disiplin anlayışı vardır. Bu nedenle zaman zaman katı davranışlar gösterir. Bu da, sevdiği öğrencilerle arasının açılmasına neden olur. Derken Mr. Chipping bir "artistle" karşılaşır ve ona âşık olur. Bu şarkıcıyla ilişkileri, yaşamında önemli değişikliklere neden olur.

NOTLAR: Çok iyi bir konudan yapılmış, kötü bir film. Aslında konu 1930'ların ikinci yarısında olay yaratan bir romana dayanıyor. 1939 yılında yapılan ilk "Goodbye Mr. Chips" çok beğenilmişti. Tam 30 yıl sonra yapılan ikinci çevrim ise, hayal kırıklığı yarattı. Petula Clark'ın şarkıları, Peter O'Toole ile Michael Redgrave'in oyunları bile, filmi kurtarmaya yetmedi. Buna karşılık, bir bölüm izleyici filmi çok tuttu. Bu yüzden "Güle Güle Bay Chips" için, genel olarak bir şey söyleme olanağı yok. Tavsiyemiz, şu: Filmi baştan 10-15 dakika izleyin... Eğer ilginizi çekerse devam edersiniz, "Hayır, kötü" diyenlerin yargısını paylaşırsanız bırakırsınız.

Peter O'Toole,"Güle Güle Bay Chips" adlı filmde...

SENARYO VE YAPIM

Televizyonun ilk daire başkanı olan, sonraki yıllarda çalışmalarını sinema ve TV alanında sürdüren **Mahmut Tali Öngören'in "Senaryo ve Yapım"** adlı son kitabı, AİTİA, Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu yayınları arasında çıktı. Büyük boy 700 sayfa olan bu çok yararlı kitapta senaryonun tüm evreleri (sinema ve TV için ayrı ayrı olarak) geniş biçimde inceleniyor, her bilgi, çeşitli örneklerle destekleniyor.

Bu tür kitaplar, öncelikle sinema veya TV için senaryo yazmak isteyenlere yararlı oluyor. Ama yarar, bununla sınırlı değil. Senaryo konusunu merak eden sinema ve TV'de yapıtları izlerken, senaryo konusunda da yargılara varmak isteyenler için de, çok önemli bir başucu kitabı niteliğinde.

Kitabın yazarı, şimdi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nda öğretim görevlisi olarak çalışıyor, ayrıca senaryolar yazıyor.

Mahmut Tali Öngören ve "Senaryo ve Yapım" adlı son kitabı...

Video

Hafızanıza güvenmeyin ama bu radyoya güvenin

Her şey, insan gereksinmelerinin daha az zahmetli, daha elverişli yollarla karşılanması için değil mi? İnsan eli, kolu, ayağı ve giderek belleği, her gün yeni bir faaliyetini durdurarak, görevi şaşırtıcı gelişkinlikte aygıtlara devrediyor. Otomatikleşiyor yaşamınız yani.

Tutkulu bir müzikseversiniz, ve sürekli izleyicisi olduğunuz birkaç radyo istasyonu var. Hepsinin dalgaboylarını ezberlemeniz kolay mı? Ama radyonuz hafızalıysa, tüm yapacağınız, aygıtı bir kez programlamak. Ufak bir işiniz daha var: Hangi istasyonu hangi kanala programladığınızı akılda tutmak. Gerisi, bir dokunuştan ibaret. İşte **Sony STR-VX33**, hafızalı radyo alıcılarının en güzel örneklerinden biri. Sekiz taneye kadar istasyonu hafızaya kodlayabiliyorsunuz. Ya da diyelim ki, aradığınız bir istasyonun yalnızca ilk rakamları hatırınızda. Bildirin bunları alıcıya, gerisini kendisi buluyor ve kanallardan birine kodluyor. Ayrıca hangi istasyonu dinleyeceğinize karar veremiyorsanız, aygıt hepsinden dörder saniyelik örnek sunarak, seçmenize yardımcı oluyor. VX33 2×40W çıkışlı Sony'ye özgü Legato Linear ampilifikatör devreli.

Ses sapma oranı %0.008. Fiyatının ise böylesi bir aygıt için çok elverişli olduğu belirtiliyor.

İzleyeceğiniz TV ve video programlarını seçerken dikkatli olun

ŞİDDET ÇOCUKLARI ETKİLİYOR

Geçtiğimiz aylarda, pek TV-sever bir halk olarak bizleri de ilgilendiren bir rapor yayınlandı Amerika'da. Tüm görüntülü eğlence aygıtlarının, insan, özellikle de çocuk davranışları üzerindeki etkilerini konu edinen rapor, Amerikan Ulusal Sağlığı Enstitüsü tarafından düzenlendi.

Rapor, özellikle TV ve video programlarındaki şiddet öğesinin çocuk gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerini vurguluyor. Sergilenen gerçekler, on yıl önceki benzer bir araştırmanın verileriyle karşılaştırıldığında, durumun daha da kötüye gittiğini, genç dimağların bugünkü ticarî yayın ahtapotu tarafından boğulmak üzere olduğunu ortaya koyuyor.

Ancak program yapımcısı firmalar hiç de bu kanıda değil. Örneğin NBC televizyonu, kendi yürüttüğü bir araştırmaya dayanarak, sorunun hiç de bilim adamları ve hükümet yetkililerinin gördüğü kadar büyük boyutlu olmadığını iddia ediyor.

"Oysa", diyor psikolog Eli Rubinstein, "Düşünün bir kez; Çocukların video yayınlardan, okumayı, yazmayı iyi bazı becerileri öğrendikleri kadar, şiddeti, terörü, zalimliği de öğrenmeleri doğal değil mi?.."

Bu arada, Senato İletişim Altkomitesi'ne bazı öneriler de sunuluyor konuya ilişkin olarak. Bunlardan biri, yalnızca yetişkinlere hitap eden yayın kanallarının istek halinde kilitlenerek, izlenmesinin önlenmesi. Halen General Electric'in bazı TV modelleri bu olanağı sunuyor izleyiciye.

Ancak uzmanlar, bu tür sansür önlemlerinin "yasak elma" örneği, küçükleri daha da tahrik edeceği görüşündeler. Bu nedenle, ana-babaların yasak koymaktan çok, tedirgin edici yayınları çocuklarıyla birlikte izleyerek, ayrıntılı açıklamalarda, çocukların yanlış değerler edinmelerini önlemelerini öneriyorlar. Bu konuda ana-babalara yardımcı olacak bir kitap, şimdiden piyasaya çıkmış:

"Television And Your Family: A Viewing Guide - Televizyon ve Aileniz: İzlem Rehberi."

İşte en küçük TV

"En küçüğü yaratmak" durmak bilmeyen bir yarış aslında: Kısa aralıklarla yenilenen, aşılan rekorlarla dolu bir yarış... İşte bu yarışın en yeni rekortmenlerinden biri daha: **Panasonic'den CT-3311. CT-3311'in ünvanı kendisinden büyük: Dünyanın en küçük renkli televizyonu...**

9.5 Watt enerji tüketen bu süper mini aygıt yalnızca 6.25 santimlik elektronik sentezleyici sayesinde, aygıtın zamanla aşınan parçaları çıkartılarak, boyutları bu kadar küçültülebilmiş. Aygıtta otomatik olarak renk ve kontrast ayarını gerçekleştiren Panabrite kontrol mekanizması bulunuyor. CT-3311, isteğe bağlı olarak şarj edilebilir pili, taşıma çantası ve konsoluyla birlikte satılıyor. **Fiyatı: 500 dolar (yaklaşık 90.000 lira).**

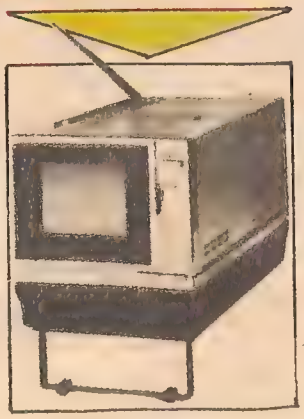

İnanılması güç ama gerçek

BU KULAKLIK 50 GRAM

Kulaklık konusunda dünyanın önde gelen şirketlerinden biri olan Koss'un piyasaya sürdüğü son model büyük ilgi topladı. Kulaklık bir avucun içine sığıyor

İşte çağın gereklerine ayak uydurmuş bir kulaklık: Koss'dan "Sound Partner". Tüy gibi hafif, sevimli ve en önemlisi, katlandığında bir avuç içine sığacak kadar küçük. "Sound Partner", her tür portatif aygıtla olduğu gibi, taşınamaz ev aygıtlarıyla da kullanılabiliyor. TV'ler, saatli radyolar, stereo setler için özel girişlerle takım halinde satılan kulaklığın frekans tepkisi, 20 ile 17.000 Hz arasında. Ağırlığı ise 50 gramdan ibaret (kablosuz). Kablo uzunluğu 3 metre. En önemli özelliği ise, özel dizaynı nedeniyle, kulak üzerinde hiçbir basınç yapmıyor oluşu. Kulaklık, bir para kesesi büyüklüğünde özel koruyucu torbasıyla satılıyor.

AMERİKA'DA EN ÇOK SATAN VİDEO KASETLER

1 (1)	**JANE FONDA'S WORKOUT**	KVC-RCA Karl Video Corporation 042
2 (2)	**ON GOLDEN POND**	CBS-Fox Video 9037
3 (4)	**STAR WARS**	CBS-Fox Video 1130
4 (-)	**CONAN THE BARBARIAN**	MCA Distributing Corp. 77010
5 (3)	**ARTHUR**	Warner Home Video 22020
6 (5)	**CAT PEOPLE**	MCA Distributing Corp. 77008
7 (6)	**TAXI DRIVER**	Columbia Pictures Home Entertainment 10542
8 (7)	**GOLDFINGER**	CBS-Fox Video 4595
9 (8)	**BODY HEAT**	Warner Home Video 20005
10 (-)	**DIAMONDS ARE FOREVER**	CBS-Fox Video 4605

"CANIM KIZIM BENİM"

SERAP PARLAK

Cumartesi gecesi izlediğimiz "Evlat" filminin sanatçılarından biri olan **Ekrem Bora**, evladı yüzünden geçtiğimiz haftayı nasıl geçirdiğini bilemedi. Üzüntüler, sıkıntılar içinde kıvrandı durdu.

Sanatçıyı bu denli üzen ve sıkan şey, canından çok sevdiği kızı **Yasemin**'in birdenbire ortaya çıkan rahatsızlığıydı.

Yasemin'de fıtık vardı. Oysa yaşı daha çok küçük, 4.5'du. Ve anneannesi torununu yıkarken kasığında bir şişlik görmüş, bastırınca da Yasemin tarifi imkansız acılar içinde kıvranmaya başlamıştı. Ekrem Bora kızını kaptığı gibi doktoruna götürmüş, yapılan muayeneler sonunda da Yasemin'de fıtık olduğu ortaya çıkmıştı. Kızını seven ve onun acı çekmesini istemeyen bir baba olarak hemen kararını verdi Ekrem Bora. Bu fıtık alınacaktı. Bora'lar çarşamba günü ailecek Nişantaşı'ndaki Amerikan Hastanesi'nin yolunu tuttular.

Küçük Yasemin 09.00'da ameliyata alındı. O içerdeyken Ekrem Bora hastane koridorlarında sürekli ve sinirli bir biçimde dolaşıyor, eşi Gül de kendisine ayak yduruyordu. Ameliyat süresi geçmek bilmedi, sanatçı için. Sigara üstüne sigara içti ve bu üzüntü, doktor kapıdan görünüp, "Geçmiş olsun, kızınız artık en küçük bir sıkıntı bile çekmeyecek" diyene kadar sürdü.

AMELİYAT SONRASI

Kızı Yasemin'in ameliyatından sonra Ekrem Bora doktordan iyi haberi alınca yüzü güldü. Kızının yanında dururken, bir yandan da, "Tanrı kimseye evlât acısı çektirmesin. Küçücük bir ameliyatı beklerken bile üzüntüden kahroldum" diyordu...

Bu sözleri duyunca, "Tanrım sana binlerce şükür" sözcükleri döküldü Ekrem Bora'nın dudaklarından. Sonra hemen kızının yattığı odaya koştu. Küçük Yasemin henüz narkozun etkisi altındaydı ve arada bir gözlerini açıyor, sonra tekrar kapıyordu. Gözleri pırıl pırıldı Ekrem Bora'nın kızına sarılırken ve "Tanrım kimseye evlat acısı çektirmesin. Bunun ne demek olduğunu ben bugün anladım. Son derece basit bir ameliyatta bile zaman bir türlü geçmek bilmedi' diyordu.

tele Fal

OĞLAK (23 Aralık-20 Ocak)

Sebepsiz yere kendinizi üzüyorsunuz. Onun için de devamlı sorunlarınız artıyor. Gün: Salı, Sayı: 8, Renk: Mavi.

KOVA (21 Ocak-19 Şubat)

Herkes sizin hissettiklerinizi hissetmez, onun için karşınızdakileri zorlamayın. Gün: Pazar, Sayı: 6, Renk : Mor.

BALIK (20 Şubat-21 Mart)

Mali durumunuzun bozulmasına çok sıkılıyorsunuz. Düzeltmek elinizde. Gün: Çarşamba, Sayı: 4, Renk: Koyugri.

KOÇ (22 Mart-20 Nisan)

Düzensiz yaşamak huzurunuzu bozuyor. Yaşam şeklinizde değişiklik yapın. Gün: Pazartesi, Sayı: 2 Renk: Kirli sarı.

BOĞA (21 Nisan-21 Mayıs)

Mutluluk size yaramıyor. Kesin mutlu olduktan sonra kusur arıyorsunuz. Gün: Cuma, Sayı: 11 Renk: Eflâtun.

İKİZLER (22 Mayıs-21 Haziran)

Karşınızdaki kişilere saygı göstermesini öğrenin. Karşılığını alacaksınız. Gün: Cumartesi Sayı: 3, Renk: Bej.

YENGEÇ (22 Haziran-23 Temmuz)

Sorumsuzca davranarak elinize hiçbir şey geçmez. Yakınlarınızı kırmayın. Gün: Pazartesi, Sayı: 9 Renk: Siyah.

ASLAN (24 Temmuz-22 Ağustos)

Alacağınız kötü bir haber sizi epeyce üzecek. Fakat iyi düşünmenizi sağlayacak. Gün: Cuma, Sayı: 7, Renk: Beyaz.

BAŞAK (23 Ağustos-21 Eylül)

İşyerinizdeki sorunlarınızı eve getirmeyin,onların da huzuru kaçıyor. Gün: Cumartesi, Sayı: 12 Renk: Kırmızı.

TERAZİ (22 Eylül-23 Ekim)

Yapmak istediklerinizi iyice düşündükten sonra yapmaya karar verin. Gün: Pazar,Sayı: 10 Renk:Kahverengi.

AKREP (24 Ekim-22 Kasım)

Arkadaşlık etmek istediğiniz kişileri iyi seçemiyorsunuz. Dikkatli olun. Gün: Çarşamba, Sayı: 5 Renk: Gri.

YAY (23 Kasım-22 Aralık)

Kesin karar vermeden ailenize danışın. Kararlarınızda yardımcı olurlar. Gün: Cumartesi, Sayı: 4 Renk: Turuncu.

tele BULMACA

Hazırlayan: ERCAN ALTAZLI

SOLDAN SAĞA: 1- TV'nin yeni dizilerinden biri. 2- Altın soyadlı Türk Müziği sanatçımız - Hafif Müzik sanatçılarımızdan biri. 3- Üstüne öteberi koymak için duvara ya da bir dolabın içine tutturulmuş genişçe ve uzunca tahta. 4- İlk madde, öğe. 5- Naşit soyadlı sinema sanatçımız - Lezzet. 6- Kimyada berilyumun simgesi - Otomobil sözcüğünün kısaltılmış şekli. 7- Bir devletin, bir hanedanın ya da bir şehrin simgesi olarak kabul edilmiş resim, harf ya da çizgiden yapılmış olan işaret - İpekböceği kozaları çözülerek çıkarılan çok ince ve parlak tel - Bir pamuk türü. 8- Sarhoş ya da külhanbeyi bağırması. - Bir devletin ya da bir kimsenin sırlarını başkasının hesabına öğrenmeyi üstlenmiş olan kişi. 9- TV'nin yeni dizilerinden biri - Kazaklarda seçimle gelen başkan. 10- Çocuk sahibi kadın, anne - Bir kimse ile eğlenme. 11- Yabani hayvan barınağı, mağara - Uygun bulan, benimseyen, 12- İçine petrol, benzin gibi yanıcı maddeler konulan, saç ya da çinkodan yapılmış silindir biçiminde büyük kap - Bir tür geçirimsiz toprak. 13- Binek hayvanlarının sırtına konulan oturmalık. 14- Resim ve heykel yapılırken baka baka benzetilmeye çalışılan konu. 15- Bulmacada fotoğrafı görülen, geçtiğimiz günlerde ekrana gelen "Korkusuz Jane" adlı filmde izlediğimiz ve daha önce TV'de gösterilen "Dallas" dizisinde Baba Farlow rolünde izlediğimiz sanatçı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Pazar günleri ekrana gelen bir program - Kolaylık ve çabuklukla davranan canlı, tetik. 2- Karışık renkli, alaca - Siyaset, edebiyat, teknik gibi sanat ve bilimle ilgili konuları gazeteden daha geniş bir yolda inceleyen ve gündelik olmayan süreli yayın, mecmua. 3- Katışıksız. 4- Vilayet - Yemin. 5- Yönetim bakımından kendine göre bağımsızlığı olan büyük il - Seyit ön adlı Halk Müziği sanatçımız. 6- TERSİ, Bir organımız - Madde bakımından olağandan daha büyük. 7- TV'nin çocuklara yönelik dizilerinden biri - Su ve sulu şeyler koymaya yarar kulplu, emzikli kap. 8- Müzikte bir nota - Dini inançları olmayan kimse - Bir anda oluveren, apansız. 9- Halk Müziği sanatçılarımızdan biri - Birçoğu yazın kuruyan küçük çay ve bunların yatağı. 10- Attila ön adlı hafif müzik sanatçımız. 11- Baston - Rutubet. 12- Para üzerine oynanan talih oyunu - Bir kişiliği canlandıran oyuncunun söylemesi ve yapması gereken hareketlerin genel adı. 13- Parazit tufeyli. 14- Başka bir koştuğun konusuyla ilgili olarak aynı tartı ve ayakta yazılan koşuk. 15- Bulmacada fotoğrafı görülen, geçtiğimiz günlerde ekrana gelen "Korkusuz Jane" adlı filmde izlediğimiz sanatçı - Sene - Müzikte bir nota.

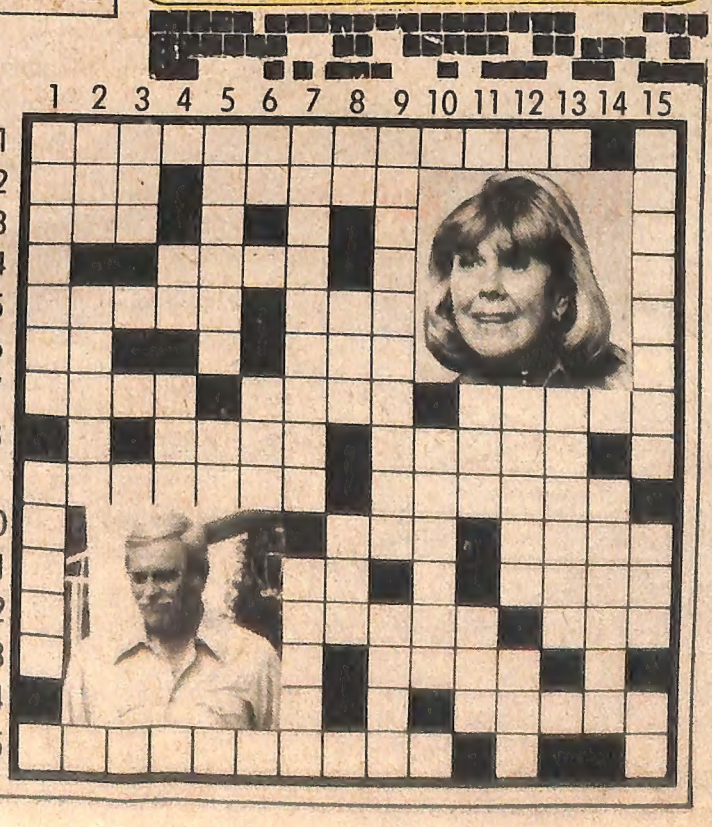

Geçen haftaki bulmacanın çözümü

SOLDAN SAĞA: 1- Aşk Çiftliği, Kul. 2- Hamal, Rab. 3- Mn, Mika. 4- Es, Kafka. 5- Te, Si. 6- Ömer, Eksi. 7- Zakkum, İmaret. 8- El, İt, Karaca. 9- Atakan Çelik, Tur. 10- Em, Dara. 11- Semer. 12- İli. 13- Kalfa, Aya. 14- Liret. 15- Horst Buchholz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Ahmet Özhan, İlah. 2- Şans, Ma. 3- Km, Tek. 4- Çam, Erkek. 5- İlik, Ula. 6- Kasem. 7- Trafik, İçerik. 8- La, Sitem, La. 9- İbrahim, Silah. 10- Akide. 11- Rakam, Alo. 12- Er, Rey, İl. 13- Atar, Arz. 14- Cu, Ve. 15- Leslie Caron, Dil.

İzlenimler

"Preveze Öncesi"nden bir görüntü. Programı izleyenler karşılarında dizi değil de oturum türünde bir yapım buluyorlar ve sadece 4-5 kişinin konuşmalarını dinliyorlar.

DİZİ DEĞİL, AÇIK OTURUM...

Preveze, denizcilik tarihimizin şerefli sayfalarından biri... Bu konunun ekrana gelmesi, son derece iyi. Yönetmen Metin Erksan'ın MİLLİYET'te yayınlanan açıklamasında sözünü ettiği projeyi beğenmemek ise, olanaksız:

"— TRT'ye (Tarih Çizgisi) adı altında bir proje sundum. Türk tarihine ait olayların, herhangi bir yorum yapılmadan, bilimsel doğruluğu kanıtlanmış belgeler ışığında dramatize edildiği bir dizi olacaktı bu... Bu diziyi oluşturan halkalar arasında "Çanakkale/1915", "Yıldırım Beyazıt ve Timurlenk", gibi konular bulunmaktaydı. İlk etapta, "Preveze Öncesi"nin çekimine karar verildi..."

Tarihin önemli olaylarının, dramatize edilerek ekrana getirilmesine herhalde kimse karşı çıkmaz, tam tersine bunu destekler. Yalnız, bunun olmazsa olmaz bir şartı var: Ekrana gelecek yapım her şeyden önce bir TV yapımı olmalıdır.

Açık Oturum

İkinci bölümde Andre Doria'nın savaş meclisine girdik. 4-5 kişi konuştular, konuştular, konuştular ve bölüm sona erdi. Aynı dekorda, aynı kişiler genişçe bir salonda toplanmışlar, "Barbaros Hayrettin Paşa ve savaş hakkında konuşuyorlar. Öyleyse "Preveze Öncesi", klasik anlamda bir TV dizisi (90 saniye kuralı yok, değişik mekânlar yok, yan öyküler yok, yani bir diziyi TV dizisi yapan ne varsa, hiçbiri yok). Bir belgesel değil... Yarı belgesel de değil. Dizi, teknik yapısıyla TV yapımları içinde en çok "Açık Oturum"u andırıyor. Belli bir konu üstünde 4-5 kişinin tartıştığı bir yapım çünkü...

Bu haliyle "Preveze Öncesi" çok yararlı bir tarih dersi olabilir ama bir dizi değil.

TV'de çeşitli savaşlarla ilgili birçok yapım izledik. Bunların önemli bir bölümü yarı-belgeseldi. Bunların içinde savaş meclisinde tartışılanlara 40-45 dakika süre ayrılan bir yapım hatırlıyor musunuz?

Hayır... Oysa, o savaşlarda da meclisler kurulmuş: Konu uzun uzun tartışılmıştır. Ama bunları tümüyle verdiğiniz zaman yapım dizi olmaktan çıkar, belgesel olmaktan çıkar, açık oturum olur. Bu nedenle o yapımlarda bu konuşmalar en önemli ve en etkili görüşlerin 5-10 dakikada özetlenmesiyle verilir. Aynı şey, konulu sinema filmleri için de geçerli. Yani görüntüye dayanan sinemada da, televizyonda da bu tür konuşmalar (görüntü öğesini devreden çıkardığı için) sınırlı biçimde tutulur. Çünkü tek dekorda 4-5 kişi 40-45 dakika konuşursa seyircinin ilgisi azalır, hatta bazıları bir yerde diziden koparlar.

Burada, psikolojik bir faktörün de hesaba katılması gerek. "Preveze Öncesi", perşembe geceleri yayınlanıyor. Yani TV'nin yerli dizileri yayınlandığı gün... Böyle bir gün ve saatte izleyicilerin çoğu, pek haklı olarak bir "dizi" izlemek niyetiyle ekran başına geçiyorlar. Programda bir dizi yerine bir konuşma veya açık oturum olsa, bunu bile bile ekran başına geçen seyirci yayını rahatça izleyebilir ama böyle olmuyor. "Dizi izleyeceğim" diye ekran başına geçenler, sadece 4-5 kişinin konuşmalarını dinliyor.

Temel görüşünü, çıkış noktasını çok olumlu bulduğumuz "Preveze Öncesi"nin iki hatası var. Bunlardan biri, doğrudan doğruya yapımdan kaynaklanıyor. "Preveze Öncesi" TV için hazırlanmış ama görüntü öğesini tamamen bir yana bırakıp, her şeyi söz üstüne yüklemiş. İkinci hata ise, yayın günü ve saatinden kaynaklanıyor. "Preveze Öncesi" yerli dramaların yayınlandığı saat yerine bir başka saatte ekrana gelseydi, sanırız çok daha büyük bir ilgiyle izlenebilirdi.

Antalya Şenliği

Antalya Şenliği 10 Ekim'de bitti. Aradan 11 gün geçti ve TRT-TV, Antalya Şenliği'ni "Haber Program" yaptı. Bu program şenliğin başlamasından hemen önce, devam ederken veya bitiminde yayınlansa, kimsenin diyeceği bir şey olmaz ama aradan 11 gün geçtikten sonra yayınlanınca "Bu haftanın en önemli, en güncel olayı acaba 11 gün önce biten Antalya Şenliği miydi?" diye soruyorsunuz. Çünkü Haber Program, kural olarak haftanın en güncel, en önemli olayına ayrılması gelenek haline gelen bir program.

Bu temel yanlıştan sonra, program bir yanlış cümleyle başladı.

— Antalya Şenliği 1964 yılında başladı...

5-10 dakika sonra, İzzet Günay'la kısa bir söyleşi yapıldı. Günay, şöyle dedi:

— Antalya Şenliği 1962'de başlamış, iki yıl sonra sinema dahil edilmiş.

Ekran başında birçok seyirci "Hangisi doğru" demiştir. Yayından sonra kitaplara baktık. Doğrusu, İzzet Günay'ın söylediği. Sonra, bazı tartışılabilir bilgiler verildi. Örneğin 1978'de şenlik uluslararası olmuş, ondan sonra da yurt dışından Türk filmlerine ilgi ve istek, bir kat daha artmış. Bunu da bir uzmana sorduk. "Dışsatım rakamları ortada. Böyle bir şey yok kardeşim. Zaten iki yıl sonra, uluslararası yarışmadan hemen vazgeçildi" dedi.

Derken, bir şov başladı. Korkmaz Boyacıgil, bazı sanatçılarla söyleşiler yaptı. Ekrandan izlediğimiz kadarıyla belki iyi niyetli ama iyi niyet yetmiyor. Örneğin jüri üyesi Süreyya Duru ile yaptığı söyleşide, şöyle sorular sordu:

—Türkiye'de ne kadar film çevriliyor?

—Bunların ne kadarı sanat filmi?

—Türk sineması, senaryo sıkıntısı çekiyor mu?

—Bazı ses sanatçılarını, sinema sanatçısı olarak sahnede görüyoruz, buna ne diyorsunuz?

—Türk sinemasının uluslararası sinemadaki yeri nedir?

Sinemayla ilgili bir programda (bazı ses sanatçılarını, sinema sanatçısı olarak sahnede görmek hariç) bunlar sorulabilir. Ama Haber Programınkonusu"Türk sineması"veya "Sinemanın Genel Sorunları" değil, Antalya Festivali... Türkiye'de ne kadar film çevriliyor sorusunun ne yeri, ne de Süreyya Duru bu sorunun muhatabı... "Sanat filmi" ile, bu haber programın (aradan geçen iki haftaya rağmen) nasıl alelacele hazırlandığının kanıtı. Türk Dil Kurumu iki sözlük yayınladı.

"Türk sineması, senaryo sıkıntısı çekiyor mu?" sorusu da öyle... "Antalya Şenliği" konulu bir haber program içinde, bu sorunun ne işi var, ne de gereği...

Aynı programda, çok güzel şeyler de vardı. Mesela Türkân Şoray, ilk şenlikte ödül alan sanatçı olarak konuşurken şöyle dedi:

"—İyi oyuncu olmanın, güzel kadın olmaktan çok daha önemli olduğunu bana bu ödül öğretti".

Şenliğin yeri, önemi, özelliği için: İlk elden mükemmel bir kanıt işte... İstanbul'da bu yapılıyor, Antalya'da senaryo konuşuluyor.

SEYİRCİ GÖZÜYLE

«BU KADARI DA OLMAZ»

İçeriği ne olursa olsun, nasıl işlenirse işlensin, TV'nin en fazla izleyiciye sahip programı, "Haberler"dir sanırım. Böylesine büyük bir kitle tarafından izlenen 'Haberler'in, sinyal müziği ve sinyal grafiği hiçbir ilgilinin dikkatini çekmiyor mu?

Bizden geri düzeydeki ülkelerin TV'lerini izleyelim, aydınlatıcı olabilir.

SAMİM MUTLUER/Tokat

«BEKLEMEKTEN YORULDUK!»

Kemal Tahir'in , "Yorgun Savaşçı" adlı romanından, aynı isimle TV dizisi olarak çekilen yapıtın yayınlanması, tam anlamıyla "Yılan Hikâyesi"ne döndü. Ekranın böylesine 'savrukça' kullanıldığı bir dönemde, izleyici olarak, "Yorgun Savaşçı'yı beklemekten biz de en az onun kadar yorulduk.

SONGÜL ÜLKÜ/İzmir

TELE KULİS

İKİ CAMİ ARASINDA!

Anlatacağımız olay yaz aylarında oldu, ama hâlâ güncelliğini koruyor... İstanbul televizyonunun stüdyoları bulunan zemin katında iki pinpon masası var. Görevliler boş zamanlarında burada pinpon oynarlar... Bu oyunun en heyecanlı oyuncularından biri de İstanbul Televizyon Müdürü Vural Tekeli'dir.

Öğle tatillerinde Vural Tekeli, pinpon masasının başında sık sık görülür. Gene bir öğle tatilinde Vural Tekeli ile Başkameraman Oktay Ünsal iddialı bir maça başlamışlardı. Tüm kameramanlar da etrafını çevirmiş bu heyecanlı oyunu izliyorlardı. Bu arada tezahürata da başladılar... İşte ne olduysa o zaman oldu... Vural Tekeli'ye tezahürat yaptıkları zaman, Başkameraman Oktay Ünsal dönüyor "Valla, çocuklar biliyorsunuz, cumartesi, pazar nöbet var" diyor... Kameramanlar bu kez Oktay Ünsal'a tezahürata başlıyorlar. O zaman da Televizyon Müdürü Vural Tekeli başlıyor konuşmaya, "Çocuklar biliyorsunuz izin listelerinizi henüz imzalamadım"... Kameramanlar kime tezahürat yapacaklarını şaşırdılar ve sustular.

O gün bugündür Vural Tekeli - Oktay Ünsal'ın maçlarında hiçbir seyirci bulunmuyor. Her ikisini de raketle masa başında gören kameramanlar hemen odalarına çekiliyorlar ve "Nemize lâzım, biri müdürümüz, diğeri şefimiz" diyorlar.

Tele Şamata

İŞTE TOPAK

NASIL FİLM YILDIZI OLDU?..

SİNAN GÜRDAĞCIK

PATRON YENİ BİR DİZİ PROJEMİZ VAR, HARİKA BİR ŞEY!

BAŞ ROLDE KİM VAR?

NBC TV

İŞTE, TOPAK.

LİLAN, BU BİR KÖPEK BE!

BAKMAYIN SİZ, ÇOK KABİLİYETLİDİR.

VAAY!

TV

MÜZİKTEN ANLAR...

NEFİS YEMEK PİŞİRİR...

HIZLI ARABA SÜRER...

17

İYİ FUTBOL OYNAR...

EEE? SİZ NE YAPMAYI DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

ARKADAŞLAR SENARYOLARI YAZACAKLAR, BEN DE ÇEKİMİ YÖNETECEĞİM.

YOK CANIM?!

BU KÖPEK BU KADAR YETENEKLİ OLDUKTAN SONRA, SENARYOYU DA KENDİ YAZAR, ÇEKİMİ DE KENDİ YÖNETİR! HADİ, SİZ DEFOLUN!

TÜRKİYE'NİN EN MÜKEMMEL FIRINI:

ARÇELİK MAVİ ALEV *Lüks*

Ocakları ya da fırını bir düğme ile yakın:
MAVİ ALEV *Lüks* OTOMATİK ATEŞLEME SİSTEMİ

Yemeğin başında beklemeyin:
MAVİ ALEV *Lüks* ZAMAN AYAR SAATİ

Tavuğun, etin her tarafını tam kızartın:
MAVİ ALEV *Lüks* ÇEVİREREK PİŞİRME DÜZENİ

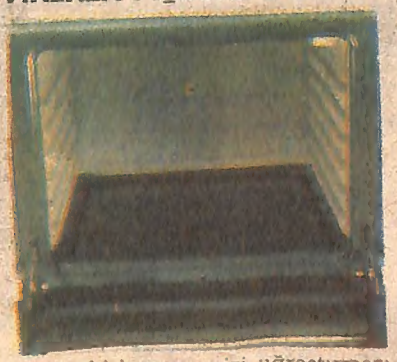

İç gövde kesinlikle kirlenmez, sizi uğraştırmaz:
MAVİ ALEV *Lüks* KATALİTİK EMAYE-SÜREKLİ TEMİZ

TÜRKİYE'NİN EN MÜKEMMEL FIRIN

ARÇELİK

MAVİ ALEV *Lüks*
FIRIN

ÜSTELİK ARÇELİK